

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ЧОТИРНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина сьома

Стенограма пленарного засідання
18 вересня 2025 року

Київ 2025

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ЧОТИРНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина сьома

*Стенограма пленарного засідання
18 вересня 2025 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Четвер, 18 вересня 2025 року)

Частина сьома

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	...6
Оголошення запитів народних депутатів України	...15
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...19
Голосування пропозицій:	
про запрошення Директора Національного антикорупційного бюро України Кривоноса С.Ю. та керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури України Клименка О.В. на наступну частину триваючого пленарного засідання Верховної Ради України 19 вересня 2025 року для надання інформації	...19
про запрошення голови Київської міської державної адміністрації Кличка В.В. на наступну частину триваючого пленарного засідання Верховної Ради України 19 вересня 2025 року для надання інформації	...20
Прийняття Закону України «Про Єдину інформаційну систему соціальної сфери»	...21
Внесення змін до статті 6 та статті 15 Закону України «Про гуманітарну допомогу»	...28
Прийняття рішення про надання доручення Голові Верховної Ради України Стефанчуку Р.О. щодо невідкладного підписання прийнятого Верховною Радою України 18 вересня 2025 року Закону України «Про внесення змін до статті 6 та статті 15 Закону України «Про гуманітарну допомогу» та негайного направлення його на підпис Президентів України	...34

Внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо запровадження заходів безпеки в закладах загальної середньої освіти»	...34
Ратифікація:	
Угоди про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Грецькою Республікою	...36
Фінансової угоди «Програма відновлення України III» Транш В між Україною та Європейським інвестиційним банком	...41
Фінансової угоди («Відновлення водопостачання і водовідведення України») між Україною та Європейським інвестиційним банком	...46
Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про співробітництво в галузі запобігання, обмеження та пом'якшення наслідків надзвичайних ситуацій	...52
Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Фінляндської Республіки про реалізацію Програми «Навчаємося разом 2» («Learning2gether2»)	...56
Голосування пропозиції про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...59

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
18 вересня 2025 року, 10 година 4 хвилини
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні колеги, сьогодні день народження у нашого колеги Олександра Валерійовича Маріковського, фракція «Слуга народу». Давайте привітаємо нашого колегу, побажаємо міцного здоров'я, наснаги та плідної роботи на благо України (*Оплески*).

Шановні народні депутати, за парламентською традицією я пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні колеги, триває вже 1303-я доба віроломної повномасштабної збройної агресії російської федерації проти нашої держави. Відвага, самопожертва та незламний дух наших воїнів назавжди закарбовані в серцях українського народу. У героїчній боротьбі за свободу і незалежність вони віддають найдорожче – життя, аби забезпечити мирне майбутнє для нас і наших дітей.

Вшануймо хвилиною мовчання пам'ять усіх наших захисників і захисниць, які віддали життя за Україну, а також усіх невинних жертв російської агресії. Вічна пам'ять!

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні колеги, хочу нагадати, що у нас відповідно до Регламенту вчора мало бути відведено 30 хвилин для виступів народних депутатів, але враховуючи те, що вчора була гостя...

До речі, пані президентка ще раз попросила мене передати щиру подяку українському парламенту за вчорашній гостинний прийом і запевнила, що Європейський парламент завжди був, є і залишатиметься на боці України. Тому

на засіданні Погоджувальної ради ми прийняли рішення перенести ці 30 хвилин для виступів народних депутатів на сьогодні.

Тому, шановні колеги, відповідно до рішення Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп сьогодні відводиться до 30 хвилин для виступів народних депутатів.

Прошу народних депутатів записатися на виступи.

Першим виступатиме Георгій Георгійович Мазурашу, фракція «Слуга народу».

Будь ласка, Георгію.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу», виборчий округ № 203, Чернівецька область. Традиційно я хочу передати вітання від хлопців, які боронять нашу країну, наші тимчасові рубежі на фронті, і побажання від них, щоб ми нарешті вплинули і посприяли індексації виплат військовим. За час повномасштабної війни виплати військовим зменшилися майже вдвічі, хоча суми в абсолютних вимірах залишилися ті самі, що й були, – 30 і 100 тисяч, які були запроваджені 28 лютого 2022 року, за змістом майже вдвічі менші. Про це декілька разів ішлося в сесійному залі, були доручення Прем'єр-міністра Шмигала, а тепер міністра оборони. Поки що нічого не зроблено в цьому плані для того, щоб реально індексувати виплати військовим. Це про повагу до їхньої найважчої і найважливішої роботи в цей важкий час для нашої країни.

Інші побажання і прохання від наших військових у рамках повернення справедливості – дати можливість учасникам бойових дій завезти один автомобіль на умовах нульового розмитнення. У 2022 році була така можливість, і всі громадяни, які встигли, завезли авто в Україну на умовах нульового розмитнення. У цей час ці хлопці, ризикуючи здоров'ям і життям, боронили Україну, тому в них такої можливості не було. І якщо вже говорити про справедливість, то можна хоча б, якщо є якісь застереження, пораненим учасникам бойових дій дати можливість завезти одне авто на умовах нульового розмитнення, а іншим – зі знижкою 50 відсотків, на що погоджуються ті, з ким я комунікую в зоні бойових дій.

Тепер побажання від наших з Володимиром Олександровичем виборців з виборчого округу № 203 Чернівецької області. Величезне прохання, щоб ми все-таки посприяли припиненню ганебної «бусифікації», яка б'є по обороноздатності нашої країни. «Бусифікація» змушує громадян України, які з різних причин не спроможні захищати Батьківщину зі зброєю в руках, шукати можливості тікати з України. «Бусифікація» – це базис для схематозу.

Я думаю, всі ви, колеги, спілкувалися із своїми виборцями і знаєте, що вже є тарифна сітка: скільки за те, щоб вийти з бусика, скільки, щоб вийти з ТЦК і тому подібне. «Бусифікація» – це, коли особи у військовій і поліцейській

формах, громадяни України, знущаються над іншими громадянами України. Це неприпустимо в нашій країні. Нам треба єднати народ, суспільство навколо справи оборони, а не знущатися над співгромадянами...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підласа передає слово Качурі. Я правильно розумію, Роксолано Андріївно?

Качура, фракція «Слуга народу».

КАЧУРА О.А., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Сумщина. Дякуючи Господу Богу і Збройним Силам, зараз наші хлопці відтіснили ворога ближче до кордону російської федерації. Але давайте задумаємося, якою ціною це відбулося. Найбільша претензія військових – це фактично відсутність фортифікацій. Про це писали, про це говорили. Про це писав, наприклад, відомий журналіст Сумщини Олександр Тахтай. За це спочатку стріляли по його будинку, потім кинули гранату. І ось нещодавно Олександра Тахтая знайшли мертвим у своєму будинку. Можливо, це співпадіння, а, може, й ні.

Саме на підставі матеріалів журналіста Олександра Тахтая мною були направлені заяви до Офісу Генерального прокурора, Служби безпеки України, НАБУ, ДБР, поліції. Так, вони відкрили кримінальне провадження, розпочали і навіть когось там притягнули (якогось заступника директора) за 800 тисяч гривень, комусь ще з Рівного з якоїсь маленької компанії вручили підозру. Але де відповідальність тих, хто приймав ці рішення? Де відповідальність тих, хто підписував ці договори і визначав цих підрядників? Хто відповіді за ті життя, які були втрачені через відсутність захисту позицій, хлопці захищали їх своїми тілами?

Знаєте, мені також зараз надходять погрози, проти мене запустили якісь брудні компанії. Мені навіть на телефон прийшло нещодавно таке повідомлення: «Не закриєш рот – закінчиш, як Тахтай». Навіть не бачу сенсу передавати це в правоохоронні органи, у яких я мав би вимагати захисту. Але я буду зараз вимагати не захисту для себе і своєї родини, а публічного звіту про кримінальне провадження, кого саме притягнули до відповідальності за розкрадання на фортифікаціях. Тому що ці люди – не просто вороги України, вони – вбивці, через яких вбили наших військовослужбовців і продовжують вбивати наших цивільних, дітей з Сумщини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович передає слово Юлії Володимирівні Тимошенко. У неї також виступ через один, тому об'єднаємо їх. Далі – Герасимов.

Юлія Тимошенко, до 6 хвилин. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, всі ми знаємо, що до Верховної Ради подали проект Державного бюджету України на наступний рік. Це не просто бюджет, це не просто цифри, це, по суті, сплановане життя кожної людини в Україні на наступний рік. Ми як парламент не можемо сьогодні не вивчити кожну цифру, яка закладена в цьому проекті бюджету.

Можу вам сказати, що я як людина, яка двічі була Прем'єр-міністром, розумію, що не можна формувати видатки, тобто наші витрати, від душі, якщо немає доходів. Саме тому хочу розпочати з того, що в цьому проекті бюджету, на мій погляд, є реальними, можливими доходами, які не враховані і які дають нам можливість вирішити безліч питань у країні, якщо правильно його відкоригуємо.

Почну з того, що вся видаткова частина проекту бюджету реально і жорстко антисоціальна, і не тому що у нас немає додаткових доходів, а тому що в країні проводиться така політика. Ми не можемо сьогодні з вами допускати, щоб чиновникам підвищували заробітні плати, а нашим військовим, які мусять існувати на 20 тисяч гривень, – ні. Ми не можемо допустити, щоб основу основ нашої держави – освіту, там де працюють вихователі, вчителі, викладачі, весь професорський склад, тримали на нульовій відмітці, кидали їм якусь кістку. Вони виховують і дають знання нашим дітям, маючи життя як у жебраків.

Скажіть, будь ласка, а скільки подвигів зробили за час війни наші лікарі, медичні сестри, нянечки? Чому до них таке ставлення, чому їм заморозили заробітну плату багато років тому, незважаючи на те, що вони щодня рятують життя наших поранених військових? Їх тримають на нулі, вони на власному ентузіазмі працюють, рятують життя наших військових. І багато інших речей, пов'язаних з охороною здоров'я, також не зроблено.

Наша тимчасова слідча комісія, яку я очолюю, опікується пораненими, їх реабілітацією, протезуванням. Скільки разів ми порушували питання про те, що не можна обмежувати грошима термін лікування, реабілітації або рівень протезування наших військових. І знову в проекті бюджету все закладено так, що у наших недолікованих поранених немає можливості далі реабілітовуватися, лікуватися за державний кошт. Ми внесли законопроекти, але ніхто на них не реагує, тому що людське життя ні в цьому залі, ні в тому бюджеті абсолютно не враховано.

Я не хочу вже говорити про найбільшу, найболючішу проблему, яка є сьогодні в Україні, – примусову мобілізацію. І те, що ми з вами не прийняли правильну стратегію мотиваційної мобілізації, вилилося в трагедію армії через СЗЧ, розбалансування нашого війська. Нам треба в цьому проекті бюджету переглянути всі необхідні видатки, щоб ми могли перейти на мотиваційну,

правильну, абсолютно відкриту для тих, хто хоче воювати за Україну, систему. Інакше ми просто втратимо нашу боєздатність.

Дорогі друзі, і насамкінець, я хочу сказати про наших пенсіонерів. Це люди, які по 40-50 років пропрацювали для країни. Чи приймемо ми бюджет, у якому залишається дві з невеличким хвостиком тисячі гривень пенсії для цих людей? Це абсурд, це вбивство літніх людей. Такий бюджет не може бути прийнятий.

Наша команда пропонує всі доходи бюджету, які реальні, чіткі і можуть покрити всі ці видатки. Цей проект бюджету далі, на жаль, сформований на корупційній основі. У тіні залишаються гральний бізнес, обладнання Національного банку, криптовалюта, тобто все, де обертаються мільярди, в тіні. Митниця теж у тіні. А там, де треба зняти останнє з малого бізнесу і з нашого «білого» бізнесу, це тут враховано. Проект бюджету має бути перероблений заради життя України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Герасимову Артуру Володимировичу. Я так розумію, він передає слово Ірині Володимирівні Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Фракція «Європейська солідарність» вчора мала зустріч з внутрішньо переміщеними особами (кілька сотень людей). Дуже важка розмова і гнітюче враження від того, що люди, які за свою проукраїнську патріотичну позицію виїхали на підконтрольні українській владі території, залишилися просто сам на сам зі своїми проблемами. Через маніпуляції з виплатами мільйони людей сьогодні залишаються не просто без роботи, без житла, а ще й без елементарної копійки утримувати дітей і родину. У кращому випадку хтось виїжджає за кордон, де поки що наші партнери дають цей соціальний пакет, а в гіршому – повертаються на окуповані території, бо там бодай, є житло.

Ви розумієте, в який кошмар влада заганяє мільйони українців за проукраїнську позицію? І ми вимагаємо від влади, від уряду почути, хто за це відповідає, яка є політика серед цих планів незламності, стійкості, я не знаю, ще чого, щодо підтримки ВПО. Назвіть конкретну людину з конкретною політикою.

Проблеми з виплатами, проблеми з зарплатами, вже почалися проблеми з евакуйованими вузами, яких не було, до речі, з 2014 по 2019 роки, коли наша команда займалася евакуацією і підтримкою. Проблеми з проектом бюджету на 2026 рік – зменшують всі виплати. Найбільш катастрофічна ситуація з літніми людьми, які вже ніколи не зароблять на нове житло, і вони з жахом думають, що через пів року їх виселять із шелтерів.

Щодо шелтерів. Здається, цим мала б займатися і місцева влада, тому що багато покинутих садочків, санаторіїв, де можна зробити ці шелтери. Так ви ж пограбували місцеву владу! Ви в неї мільярди крадете на спецфонд, звідки роздаєте на кешбек. Колеги, якщо так і далі піде, країна залишиться без українців. Бо хтось виїде, а хтось просто не доживе до реалізації плану незламності.

Тому наша команда вимагатиме від уряду розставити в проекті бюджету на 2026 рік чіткі пріоритети. І це не мільярдні зарплати всім, кому ви даєте – марафонам чи своїм радникам-порадникам аби утримати цю інформаційну тишу марафону. Має бути політика безпеки, оборони, захисту проукраїнського населення, внутрішньо переміщених осіб.

Те саме відбувається і з армією. Ми маємо щодня купу інформації про ключові проблеми з боєкомплектами, дронами. Це все купується за рахунок фондів, волонтерів, але не держави.

Друзі, потрібно перейти до професійної, відповідальної роботи. Після завершення наших виступів у нас буде голосування запитів. Ми закликаємо народних депутатів підтримати запит до Зеленського щодо присвоєння Андрію Парубію звання Герой України. Коли Роберта Мецола з цієї трибуни говорить про героїзм Андрія і його важливість для цієї інституції, то, мабуть, насамперед про це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Штепа Сергій Сергійович, фракція «Слуга народу».

ШТЕПА С.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 77, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»).* Добрий день! Прошу передати слово Максиму Ткаченку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Ткаченко. Будь ласка.

ТКАЧЕНКО М.М., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Дякую, колего, за слово. Хочу зазначити, що коли будь-хто із колег говорить з цієї трибуни щодо питання внутрішньо переміщених осіб, мені байдуже, яка це партія, і байдуже політика. Я вдячний усім народним депутатам, які порушують з цієї трибуни питання про мільйони наших українців.

У мене запитання до всіх колег: за що йде війна в нашій країні? Вона йде не четвертий, а дванадцятий рік. Особисто для мене, для моєї родини, для нашого українського міста Луганська війна розпочалася 2 червня 2014 року.

Люди з 2014 року чекають на повернення додому. Вони як і я не можуть дванадцятий рік вернутися додому. Мій дім у місті Луганську. Крапка.

Зараз наші герої, наші військові борються насамперед за наших людей, українців. Ми чекаємо на визволення наших територій. Поки наші герої боронять Україну, ми як політики в цій країні повинні захищати наших людей.

Наша політична партія називається «Слуга народу». Колеги, я звертаюся саме до нашої фракції, давайте звернемо увагу на цих людей. А головне, я хочу, щоб уряд все-таки запровадив програми не лише для мільйонів людей, які з 2022 року вимушено стали внутрішньо переміщеними, а й для людей, які з 2014 року стали внутрішньо переміщеними і залишаються в країні.

Величезна кількість переселенців з Луганська, Донецька, Алчевська, Горлівки, Єнакієвого, Криму зараз захищають Україну, є волонтерами, працюють у медичних закладах. Подивіться, які медичні заклади релокувалися з тимчасової окупації. У Київській області ніколи не було такої лікарні, а зараз там Сіверськодонецька багатoproфільна лікарня, яка є однією із найпотужніших на Київщині. А який онкоцентр переїхав до Рівненщини! Це дійсно круті люди, справжні патріоти – переселенці з 2014 року, які дванадцятий рік вірять в Україну, залишаються в Україні. Уряд і ми повинні звернути увагу на майже мільйон цих людей.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Слово надається Захарченку Володимиру Васильовичу. Він передає слово Веніславському Федору Володимировичу. Будь ласка.

ЗАХАРЧЕНКО В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 31, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Так і є.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні українці! Я сьогодні хочу порушити два важливих питання, які пов'язані з героїчною боротьбою, яку вже понад три роки, а саме 1303 дні веде український народ проти терористичної держави – російської федерації.

Перше питання має морально-етичний характер. Як ви всі знаєте, 16 березня 2022 року, після 20 днів повномасштабної агресії, Президент України Володимир Зеленський своїм указом з метою вшанування світлої пам'яті громадянської відваги, самовідданості, сили духу, стійкості, героїчного подвигу воїнів, полеглих під час виконання завдань з відстоювання територіальної цілісності, державного суверенітету, а також мирних громадян України, які загинули внаслідок збройної агресії російської федерації, запровадив

загальнодержавну хвилину мовчання. І пунктом першим цього указу Президент України Володимир Зеленський визначив, що всі засоби масової інформації мають щодня о 9 годині оголошувати загальнонаціональну хвилину мовчання. Дуже приємно і дуже боляче дивитися за двома альтернативними варіантами поведінки. Думаю, всі бачили, зокрема у Львові, інших західних областях України, як о 9 годині автомобілі зупиняються, водії вмикають аварійну сигналізацію, виходять з машини, піднімають руку до серця і вшановують загиблих від терористичної атаки російської федерації. І дуже неприємно дивитися альтернативну реальність у деяких засобах масової інформації, коли ведучі і гості о 9 годині оголошують хвилину мовчання, але навіть не встають, щоб вшанувати пам'ять наших героїв.

Тому я прошу Комітет з питань свободи слова звернутися до ведучих, редакторів засобів масової інформації, вказати на неприпустимість такої поведінки.

Друге питання пов'язано безпосередньо з сектором безпеки і оборони, з діями Національного антикорупційного бюро України. Під час повномасштабної агресії Національне антикорупційне бюро України понад три роки здійснювало процесуальні дії з приводу одного із найуспішніших у світі виробників тепловізійних прицілів, які виробляла фірма *Archer*. Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки кілька разів порушував це питання. Минулого тижня ми отримали вибачення Національного антикорупційного бюро України. Але хто понесе персональну відповідальність за те, що відбувалося?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ткаченко Максим Миколайович, фракція «Слуга народу».

ТКАЧЕНКО М.М. Прошу передати слово Сергію Козирю, Херсонщина.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Козир. Будь ласка.

КОЗИР С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, самовисуванець). Добрий день, колеги! Добрий день, пане Голово! Добрий день, президіє! Я представляю Херсонщину. Херсонщина – той регіон, який один із перших зустрів ворога. Частина Херсонщини пережила окупацію, деокупацію. Херсонщина, яка пережила екоцид. Херсонщина зараз разом з нашими аграріями переживає цей нелегкий період. Херсонщина щоденно страждає від бомбардувань, щоденно отримує погану звістку про загибель наших цивільних і військових.

Звертаюся до вас, колеги, з проханням підтримати і прийняти в максимально короткий строк напрацьований нашою тимчасовою спеціальною комісією законопроект [№ 13136](#). Про що він? Про справедливість. Цим

законопроектом повертається підтримка і довіра нашим людям, які стали внутрішньо переміщеними особами у 2014 році, а саме 19 лютого 2014 року. Хочу нагадати, що війна у нас йде вже дванадцятий рік. І люди з Донецької, Луганської областей, зараз це прифронтові території, Херсонщини, окупованої з 2022 року, повинні мати можливість отримувати гідну компенсацію. І це не про кошти, а насамперед про надію, про те, що я зможу дати людям надію на можливість у подальшому повернутися до «нормального стабільного життя», і працювати на нашу економіку, тим самим наближаючи нашу перемогу.

Звертаюся до вас усіх. Це дуже гарний і потужний законопроект, прошу всіх звернути на нього увагу. Звертаюся до всіх учасників Погоджувальної ради: пропоную внести цей законопроект до порядку денного сесії і обов'язково прийняти за основу, потім доопрацювати і прийняти в цілому.

Підтримайте Херсонщину, внутрішньо переміщених осіб з 2014 року і взагалі людей, які є тією потужною силою, яка наближатиме нашу перемогу.

Дякую всім. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Замість Аліксійчука виступатиме Леонов. Будь ласка.

ЛЕОНОВ О.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 135, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати! Наступний рік має стати не тільки роком посилення оборони, а й роком ствердження України як сильної держави. Поняття «сильна держава» має кілька вимірів і кожен з них є важливим. Це безпека, економіка, соціальна стабільність. Але є ще один аспект, який дає сенс всім іншим: сильна держава – це держава, яка дбає про тих, хто її захищав. Тому я вітаю рішення уряду збільшити на 6,1 мільярда гривень видатки на ветеранську політику. Зараз у проекті бюджету ми маємо прямі видатки обсягом 17,9 мільярда гривень. Чому це важливо? Тому що ці цифри – моральна позиція держави, яка знає, що таке повага та вдячність. З чого складається ця позиція?

По-перше, зі збільшення державного фінансування компенсацій за житло для ветеранів та ветеранок з інвалідністю I та II групи. Загальна сума становить 5,7 мільярда гривень, що на 1,7 мільярда гривень більше, ніж у минулому році. Це тисячі нових квартир і будинків, де родини наших героїв зможуть планувати своє життя з упевненістю в завтрашньому дні.

По-друге, з посилення підтримки на всіх етапах повернення до цивільного життя, на психологічну допомогу, професійну адаптацію, розвиток спорту та одноразову виплату. Передбачається 4 мільярди гривень, що на 2,6 мільярда гривень більше, ніж торік. Це означає, що держава шанує не лише бойові подвиги, а й з повагою ставиться до потреб тих, хто повертається з фронту.

По-третє, з поширення практики персонального супроводу. Ніхто із наших героїв не залишиться наодинці зі своїми проблемами. На підтримку фахівців із супроводу ветеранів запропоновано виділити 2,9 мільярда гривень. Це державна гарантія, що кожен ветеран матиме поруч надійну руку підтримки.

По-четверте, зі створення дієвої мережі ветеранських просторів. Держава виділяє 1,1 мільярда гривень на створення сучасних платформ для освіти, обміну досвідом, запуску стартапів та формування суспільно корисних ініціатив. Я вдячний уряду, команді Міністерства у справах ветеранів за системний виважений підхід.

Шановні колеги, звертаюся до вас із закликом. Бюджетний процес – це складна справа, яка потребує компромісів. Але давайте виходити з того, що в нас не буде компромісів у питанні фінансування ветеранської політики. Це стратегічна інвестиція і стійкість держави, адже Україна – це насамперед люди. І коли ми підтримуємо ветеранів, ми доводимо наступним поколінням, що Українська держава завжди пам'ятає, шанує і підтримує тих, хто її захищав.

Дякую кожному ветерану за гідність та відвагу. Дякую Збройним Силам за захист та надію.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Наступний – знову Леонов. Кому ви передаєте слово?

ЛЕОНОВ О.О. Прошу передати слово Пушкаренку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пушкаренко Арсеній Михайлович. Я розумію, це буде останній виступ. Далі перейдемо до зачитування запитів.

ПУШКАРЕНКО А.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановна президіє! Шановні колеги! Дорогі українці! Верховна Рада ратифікувала угоду про сторічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії. Що сьогодні це означає для нас? Це означає, що Україну, яка у боротьбі, великі гравці бачать на геополітичній карті світу. Велика Британія як провідний член НАТО, G7, G20 сьогодні дає сигнал всьому світові.

Україна не просто бореться, вона бореться за нову архітектуру європейської безпеки. Утверджуючи сьогодні на полі бою цю нову архітектуру безпеки, ми також потребуємо підтримки наших європейських партнерів, Сполучених Штатів Америки, ключових столиць держав світу. Велика Британія цією угодою підтверджує, що вона поряд з нашою державою, що Україна є і буде на мапі світу.

Сьогодні напрацювання в рамках підготовки гарантій безпеки, що формуються «коаліцією охочих» і повинні запрацювати з моменту припинення вогню, ідуть непросто. Ми очікуємо сильних рішень від наших партнерів і союзників. Але угода з Великою Британією доводить багатовекторність і важливість співробітництва України з державами світу, зокрема з великими гравцями, такими, як Велика Британія. Ідеться про економічне співробітництво. Вже сьогодні є перші внески, до речі, паралельно запрацював фонд зі Сполученими Штатами Америки.

Також ідеться про безпекове співробітництво. Сьогодні Україна дійсно на вістрі формування нової архітектури європейської безпеки. Велика Британія – велика морська держава. Її підтримка в питанні морської безпекової стратегії в Чорному та Азовському морях, доступ до яких Україна обов'язково колись відновить, дуже важлива.

Ідеться і про освіту, інформаційні технології. Тому, чим більше буде ратифіковано таких угод, як з Великою Британією, тим сильніше буде Україна, тим більше буде поряд партнерів.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Дякую.

Шановні колеги, час, відведений для виступів, завершився.

Відповідно до рішення Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп ми переходимо до оголошення запитів.

Будь ласка, Олено Костянтинівно.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Доброго ранку, шановні колеги! Ми розпочнемо з того, що для оголошення на пленарному засіданні Верховної Ради України внесено 30 запитів народних депутатів України, із них: до Президента України – 3, до органів Верховної Ради України – 1, до Кабінету Міністрів України – 16, до керівників інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування – 7, до керівників підприємств, установ і організацій, розташованих на території України, незалежно від їх підпорядкування і форм власності – 3.

Спочатку я зачитаю (їх небагато) запити народних депутатів, які не потребують голосування, а потім ми перейдемо до запитів до Президента України, які необхідно буде голосувати. Щоб ви були готові, це займе небагато часу, можна потихеньку заходити до залу.

Отже, запити народних депутатів України.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України щодо державного фінансування будівництва службового житла для працівників медичної та освітньої галузей у сільській місцевості.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України щодо встановлення мінімальної заробітної плати вихователям дошкільних навчальних закладів та педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти всіх типів у розмірі 25 тисяч гривень.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України щодо встановлення мінімальної пенсії у розмірі 15 тисяч гривень на місяць для людей, які мають страховий стаж 35 років і більше.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України щодо надання житла, а також земельних ділянок для військовослужбовців Збройних Сил України.

Антон Яценка – до голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, щодо надання інформації та копій документів.

Антон Яценка – до Уманського міського голови щодо надання інформації та копій документів стосовно розпорядження бюджетними коштами протягом 2025 року.

Антон Яценка – до Уманського міського голови, директора Уманського комунального підприємства «Уманьтеплокомуненерго» щодо надання інформації та копій документів стосовно встановлення тарифів на послуги з теплопостачання.

Антон Яценка – до Уманського міського голови, генерального директора комунального підприємства «Уманьводоканал» Уманської міської ради щодо надання інформації та копій документів стосовно встановлення тарифів на водопостачання та водовідведення.

Мар'яни Безуглої – до Керівника Апарату Верховної Ради України щодо з'ясування інформації про закордонні відрядження, відпустки та фінансове забезпечення народного депутата України Устінової Олександри Юріївни.

Михайла Цимбалюка – до Прем'єр-міністра України щодо критичної ситуації, що склалася навколо функціонування Турківського дочірнього лісгосподарського підприємства «Галсільліс».

Олександра Качури – до Прем'єр-міністра України щодо врахування інтересів прикордонних територіальних громад Сумської області при внесенні змін до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки.

Анатолія Костюха – до міністра оборони України щодо звернення громадянки Грабар Антуанети Олександрівни.

Групи народних депутатів (Максим Бужанський, Денис Маслов та інші, усього 10 народних депутатів) – до Прем'єр-міністра України щодо відновлення роботи пошкоджених силових трансформаторів та розподільчих пристроїв підстанції, що знаходяться на балансі державного підприємства «Виробниче об'єднання Південний машинобудівний завод імені О.М. Макарова».

Групи народних депутатів (Михайло Лаба, Анатолій Костюх, Ігор Кривошеєв) – до Прем'єр-міністра України щодо дофінансування будівництва Кольчинської школи в Закарпатській області з державного бюджету України.

Групи народних депутатів (Артур Герасимов, Ірина Геращенко та інші, усього 13 народних депутатів) – до Голови Рахункової палати щодо розгляду звіту про аудит використання бюджетних коштів, спрямованих на будівництво інженерно-технічних та фортифікаційних споруд.

Михайла Цимбалюка – до Прем'єр-міністра України щодо невиконання Кабінетом Міністрів України вимоги законодавства стосовно своєчасного затвердження бюджету Пенсійного фонду України.

Олени Криворучкіної та Юрія Корявченкова – до Прем'єр-міністра України щодо внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 3 січня 2025 року № 1.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України щодо будівництва каналізаційного колектора в місті Вижниці Чернівецької області.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України щодо завершення будівництва укриття в Іспаській гімназії Вижницької міської ради Чернівецької області.

Антон Яценка – до Уманського міського голови щодо надання інформації та копій документів стосовно будівництва водогону «Біла Церква – Умань».

Антон Яценка – до Уманського міського голови щодо надання інформації та копій документів стосовно затвердження проекту землеустрою.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України щодо фінансування капітального ремонту приміщень, благоустрою території та спорудження дитячих ігрових майданчиків у Шепітському закладі дошкільної освіти Чернівецької області.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України щодо капітального ремонту з термомодернізацією Селятинського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів імені Олександра Зайця Селятинської сільської ради Вижницького району Чернівецької області.

Анастасії Ляшенко – до голови правління акціонерного товариства «Українська залізниця» щодо проблем із доступністю квитків на пасажирські потяги акціонерного товариства «Українська залізниця» та заходів, які вживаються для запобігання їх перепродажу.

Юлії Яцик – до тимчасово виконувача обов'язків міністра культури та стратегічних комунікацій України щодо питання передачі релігійній громаді костелу Святого Миколая у місті Києві.

Руслане Олексійовичу, це всі запити, які не потребують голосування, далі запити до Президента України, які необхідно голосувати.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Зараз будуть запити до Президента України.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця.

Стосовно одного із депутатських запитів, про який ми сьогодні говорили, хочу поінформувати, щоб не було жодних інших думок чи політичних бачень. У день смерті нашого колеги Андрія Парубія я особисто підписав відповідне подання, саме воно має юридичну силу. Це просто для того, щоб ми розуміли. Ані голосувань, ані чогось іншого... Подання є, воно вже там. Далі визначимося, що в нас буде. Я це уточнюю, щоб не було ніяких нюансів.

Будь ласка.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України

КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, ми з цього запиту і розпочнемо. Будь ласка, займайте свої місця. У нас є три запити до Президента України, усі вони важливі.

Ярославе Железняк, можете зайняти своє місце, я оголошуватиму депутатські запити.

Готові?

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту групи народних депутатів (Артур Герасимов, Ірина Геращенко та інші, усього 67 народних депутатів) до Президента України щодо присвоєння звання Герой України (помертньо) Андрію Володимировичу Парубію – українському політичному і громадському діячу, народному депутату, Голові Верховної Ради України у 2016-2019 роках, активному учаснику Революції Гідності, засновнику та координатору Самооборони Майдану. Будь ласка, голосуємо. Пані Юліє, голосуємо.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Звісно, я ніколи не думала, що буду читати такий депутатський запит.

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту Павла Бакунця до Президента України щодо присвоєння звання Герой України (помертньо) Кобзяку Петру Володимировичу. Прошу голосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 252.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту Юлії Яцик до Президента України щодо питання невиконання Міністерством культури та стратегічних комунікацій України рішення про використання релігійними громадами приміщень, що є культовим майном. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 200.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 197.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ми справилися зі своєю роботою, це всі депутатські запити.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олено Костянтинівно.

Шановні колеги, прошу займати місця, переходимо до розгляду питань порядку денного.

Шановні народні депутати... *(Шум у залі)*. Ні, ми спочатку пройдемо мої процедури, а потім – ваші. Добре?

Шановні колеги, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування.

Перед голосуванням прошу народних депутатів перевірити наявність особистої картки в пульті, що знаходиться на вашому робочому місці. Нагадую, що необхідно одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів голосування на табло.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні.

«За» – 244.

Проголосували: за – 244, проти – 14. Прямо якийсь революційний дух у залі літає. Так, це все запити збурили.

Гончаренко відкриває сьогоднішній день з процедурних питань. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую, шановний пане головуєчий. По-перше, дякую всім, хто підтримав запит щодо Андрія Парубія. Це дуже правильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у вас з процедури?

ГОНЧАРЕНКО О.О. З процедури я скажу, Руслане Олексійовичу. Я думаю, що я нічого неправильного зараз не сказав.

Тепер в мене пропозиція з процедури. Я пропоную на завтра на 12 годину 30 хвилин запросити до Верховної Ради України Директора Національного антикорупційного бюро України Кривоноса і керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури пана Клименка з доповідями про стан боротьби з корупцією в Україні. Я думаю, зараз це суперважливе питання. Нам всім цікаво почути наші антикорупційні органи щодо того, які в них результати, які в них проблеми. Це ж не просто тут забрали незалежність, повернули незалежність. Нам потрібна ефективна робота, ми маємо їм у цьому допомагати і їх до цього стимулювати. Тому прошу за це проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ви почули пропозицію народного депутата Гончаренка.

Ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Дякую.

Безугла – з процедури. Будь ласка, Мар'яно Володимирівно.

БЕЗУГЛА М.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 217, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Користуючись можливістю, нагадую, що в нас є мер пан Кличко, який, на жаль, ігнорує питання оборони. Тож якщо колега порушує питання роботи антикорупційних органів, дуже дивно, що антикорупційні органи не працюють стосовно мера Кличка і щодо більш ніж 100-мільярдного бюджету, і тільки опоненти говорять, що забрали 8 мільярдів. Так не 8 мільярдів, там 50 мільярдів треба забирати, щоб готувати Київ хоч якось до оборони. Немає жодного укриття на зупинках. Давайте, врешті-решт, його заслухаємо, може він сформулює якісь фрази у Верховній Раді. Підтримайте мою пропозицію про запрошення на пленарне засідання мера Києва Кличка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто без визначення дати і часу.

БЕЗУГЛА М.В. Дата така сама, як запропонував попередній колега.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто на завтра на 12 годину 30 хвилин.

БЕЗУГЛА М.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, Мар'яна Володимирівна пропонує запросити на завтра на 12 годину 30 хвилин на пленарне засідання Володимира Кличка (*Шум у залі*). Віталія чи Володимира? Чи Усика?

Добре. Шановні колеги, давайте не будемо доводити це все до абсурду. Я перепрошую, Віталія Кличка.

Ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

«За» – 99.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, є пропозиція зайнятися роботою. Не будете проти закінчувати з процедурами і зайнятися роботою?

Бакунець Павло Андрійович – з процедури. Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Я розумію, що ми трохи перейшли до позитиву, однак, повертаюся до важливого. Від родини Кобзаків, від родин загиблих захисників хочу подякувати вам за вашу позицію щодо надання можливості присвоєння їхнім рідним звання Герой України посмертно.

Згідно з процедурою пропоную перейти до розгляду питань порядку денного.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прекрасна пропозиція, я вважаю.

Шановні колеги, не будемо голосувати за пропозицію Павла Андрійовича, а просто рутинно перейдемо до нашої роботи.

Шановні колеги, нагадую, вчора ми почали розгляд проекту Закону «Про Єдину інформаційну систему соціальної сфери» ([№ 11377](#)). Ми розглянули всі питання, які стосуються врахування поправок, що були відхилені. Сьогодні, наскільки я розумію, розглядатимемо поправки, які враховані.

Перший лист надійшов від Юлії Володимирівни Тимошенко.

Юліє Володимирівно, ви будете виступати щодо кожної поправки чи згрупуєте їх? Згрупуєте, так? Наскільки я пам'ятаю, 7 хвилин замість всіх поправок, так? Десять хвилин замість 14 поправок. Ми будемо їх голосувати? Кожну проголосуємо.

Шановні колеги, Юлія Володимирівна першою надіслала лист. Вона пропонуватиме поставити на голосування поправки, враховані комітетом, для

підтвердження. Для обґрунтування своєї позиції вона бере до 10 хвилин замість 14 поправок, які враховані. Після цього я надам до 3 хвилин комітету для відповіді, потім почергово проголосуємо всі 14 поправок і законопроект у цілому. Це означає, що через 10-11 хвилин ми перейдемо до голосування за поправки і закон у цілому. Прошу це врахувати.

Юліє Володимирівно, до 10 хвилин.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Юлії Володимирівни.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, законопроект № 11377 – це не про якісь звичайні реєстри даних наших громадян, а це по суті про суверенітет України, про нашу незалежність, про наше право самостійно управляти своєю державою, ним порушуються права і свободи українців.

Я думаю, для досвідчених професійних інтелектуальних людей, які, я сподіваюся, є в цьому залі, є очевидним, що консолідовані, генералізовані реєстри – це є система управління країною, система управління кожною людиною. Цим законопроектом пропонується створити генералізований реєстр, в якому на кожну людину будуть зібрані всі дані, які тільки можна зібрати, включаючи персональні медичні дані. Крім того, зверніть увагу, що це перший реєстр, яким передбачається не лише збирання всіх без виключення персональних даних на людину, а ще пропонується збирати інформацію і про сукупність осіб, в інтересах яких діє дана особа.

Дорогі друзі, це що НКВС? Уявіть собі, що цей реєстр даватиме можливість збирати дані про сукупність осіб, в інтересах яких діє дана особа. Але я хочу запитати у вас: ви розумієте, що це таке? Це система управління життям кожної людини, в тому числі основа для незаконного збору даних, які тут узаконюються, плюс втручання в приватне життя кожної людини.

Крім того, вперше такий генералізований реєстр відповідно до частини шостої статті 18 законопроекту дає право невизначеному колу людей мати доступ до реєстру і робити відповідні внесення до нього та користуватися. Це означає, що фактичним створювачем і користувачем цього реєстру може бути будь-хто. Чуєте – будь-хто!

Також хочу зазначити, що для кожної нормальної, інтелектуальної, розумної країни, яка управляється розумними людьми, є особлива цінність консолідованих реєстрів даних. Ви розумієте, що кожна країна береже свої генералізовані реєстри від будь-яких хакерських атак і будь-якого втручання, а норми цього законопроекту дають можливість створювати щось на кшталт громадської ради з залученням іноземних громадян, які матимуть право стерегти цей реєстр. Знаєте, це як колись римські філософи висловлювалися: а хто сторожить сторожа? Сьогодні замість того, щоб охороняти цей реєстр, по суті, віддається в користування іноземним громадянам, про яких ми нічого абсолютно не знаємо.

Я можу вам сказати, що у світі такого ставлення до приватних персональних даних немає. Нагадую вам, ми домовлялися, що в цьому залі не розглядатимемо жодних законопроектів, які оперують персональними даними, до прийняття Закону «Про захист персональних даних» в новій редакції, що передбачено умовами нашого вступу до Європейського Союзу. Чому Закон «Про захист персональних даних» в новій редакції, розроблений на основі матеріалів резолюцій, спеціальних рішень Європейського Союзу, не приймається в цьому залі? Він прийнятий у першому читанні і покладений у довгий ящик. Чому? Тому що такі закони замовляються поза межами України, приймаються проти європейських нормативних документів.

Тому наша команда наполягає: спочатку прийняти Закон «Про захист персональних даних» у новій редакції, а потім приймати закони, які, по суті, ставлять під загрозу персональні дані кожної людини.

Крім того, ми подали близько 70 поправок, щоб інтегрувати в цей проект закону європейські норми захисту персональних даних людей. На жаль, всі наші поправки проігноровані, абсолютно нічого не підтримано, тому що мета цього проекту закону – не захистити персональні дані людини, а відкрити їх для будь-якого незаконного, несанкціонованого, надмірного доступу до персональних даних. Якщо ви проголосуєте за цей проект закону, ви порушите нормативні документи Європейського Союзу, поставите під удар персональні дані кожної людини в нашій країні, створите цифровий «сыск», цифрові репресії проти людини. Тому зал зараз розділиться на тих, хто не проголосує за цей законопроект, хто за суверенітет, за незалежність України, за захист прав і свобод людини, і на тих, хто здає національні інтереси, права і свободи людей.

Закликаю проголосувати проти цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Зараз я надам до 3 хвилин, чи навіть до 4 хвилин для відповідей на всі запитання, щоб їх обґрунтувати. Прошу дуже уважно слухати аргументацію, тому що після цього почергово ставитиму на голосування всі 14 врахованих поправок, а потім законопроект для прийняття у цілому.

Шановні колеги, надаю слово від комітету Сергію Сергійовичу Штепі.

Будь ласка, Сергію Сергійовичу, до 4 хвилин.

ШТЕПА С.С. Шановні колеги, добрий день! Дякую за можливість висловитися стосовно цього законопроекту. Безумовно, за 3-4 хвилини я не зможу пояснити кожну його статтю, але для того, щоб відповісти конкретно, зачитаю окремі положення цього законопроекту. Зокрема, це те, що стосується захисту персональних даних громадян і стосовно того, хто саме може отримувати доступ до цієї інформації.

У цьому залі пролунало, що начебто доступ до цієї інформації можуть отримати іноземці. Це зовсім не так. У статті 12 цього проекту закону записано, що право на отримання інформації з Єдиної системи реалізується в порядку,

встановленому Кабінетом Міністрів України. Надання інформації, відомостей або інших персональних даних про особу, що містяться в Єдиній системі, здійснюється за запитом такої особи, тобто суб'єкта персональних даних, з наданням відповіді у спосіб та строки, передбачені Законом України «Про захист персональних даних», або за запитом суб'єкта електронної інформаційної взаємодії, здійсненим посадовою особою в межах реалізації електронної інформаційної взаємодії з метою здійснення повноважень, визначених законом. Такі посадові особи зобов'язані не допускати розголошення в будь-який спосіб та протягом будь-якого строку персональних даних, які стали їм відомі у зв'язку з виконанням своїх посадових обов'язків. Тобто ми безпосередньо посилаємося саме на Закон України «Про захист персональних даних» і чітко регламентуємо, як і яка інформація може надаватися.

Доступ всіх працівників Єдиної інформаційної системи соціальної сфери здійснюватиметься виключно з використанням електронного цифрового підпису та електронного ключа, що унеможлиблює доступ якихось інших осіб до запитуваної інформації. Крім того, зберігатиметься інформація про особу, яка здійснила такий доступ, про проведені нею запити, витяги, час, дату, а також підстави перегляду або зміни інформації, що була переглянута або змінена в рамках цієї інформаційної системи. Тобто кожен запит, який був зроблений до цієї системи, довічно зберігатиметься, і в будь-якому випадку можна буде переглянути, хто, що і коли дивився. Це дуже важливо, і саме це сприятиме тому, щоб всі персональні дані громадян були збережені.

Щодо інформації про те, що іноземні громадяни отримують доступ до цієї бази даних. Насправді нічого такого цим законопроектом не передбачається. Натомість поправкою 93, яка ставитиметься на голосування, пропонується створення незалежного громадського органу з моніторингу функціонування Єдиної системи. Саме це є європейським досвідом, який закладається в цьому проекті закону. Ми робимо все з урахуванням того, що зробили найпередовіші європейські країни. Таким чином, громадськість не матиме доступ до інформації з Єдиної системи, але зможе контролювати, як ця система функціонує, щоб уникнути будь-якого витоку інформації чи її зловживань.

Також хочу сказати, що цим проектом закону передбачається, що будь-яке розміщення інформації у хмарному середовищі за межами території України, здійснюється тільки з узгодженням зі Службою безпеки України. Виключно після погодження ця інформація може бути розміщена на іноземних серверах. Тому абсолютно всі застереження, які звучали минулого разу щодо захисту персональних даних громадян, були враховані в цьому проекті закону.

Дуже прошу підтримати ті поправки, які ставитимуться на голосування для підтвердження, тому що вони є багато разів обговореними з усіма можливими інстанціями, стейкхолдерами, є дуже важливими для того, щоб Єдина інформаційна система соціальної сфери працювала безперебійно, а надання соціальних послуг було безкоштовним, швидким, комфортним для всіх громадян.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Сергію Сергійовичу, ви бачите, як там голосувати? Все знаєте?

Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Зараз я почергово ставитиму на голосування поправки до цього проекту закону. Але, вельмишановні колеги, перед тим, як ми перейдемо до голосування поправок, я хочу відрефлексувати, оскільки я з колегами є автором нової редакції Закону «Про захист персональних даних», яка є віддзеркаленням європейського стандарту захисту персональних даних, так званого GDPR. Прошу Комітет з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин невідкладно підготувати до другого читання проголосований у першому читанні проект Закону «Про захист персональних даних». Друзі, ми не можемо допустити, щоб у державі відбулася нівеляція двох фундаментальних демократичних інститутів – репутації та приватності. Я вважаю, що ми заслуговуємо на європейські норми в частині нашого стремління до Європейського Союзу, в тому числі і на захист нашого *privacy*.

Тому, шановні колеги, я зараз почергово ставитиму на голосування всі ці поправки, а потім...

Юліє Володимирівно, ви ж виступали.

Поправка 5. Вона комітетом врахована. Народна депутатка Тимошенко пропонує поставити це рішення на голосування для підтвердження. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування поправку 5 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Поправка 7. Вона комітетом врахована. Шановні колеги, швидше, ми дуже балансуємо на рівні цифр.

Ставлю на голосування поправку 7 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 201.

Рішення не прийнято.

Поправка 8 авторства Дубіля і колег. Вона комітетом врахована. До речі, у Юлії Володимирівни ця поправка також врахована.

Ставлю на голосування поправку 8 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Поправка 16 авторства народного депутата Крулька. Вона комітетом врахована. Юлія Володимирівна Тимошенко просить поставити її на голосування для підтвердження.

Ставлю на голосування поправку 16 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 209.

Рішення не прийнято.

Поправка 22 народного депутата Юрченка. Вона комітетом врахована.

Ставлю на голосування поправку 22 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 196.

Рішення не прийнято.

Поправка 26 народного депутата Батенка. Вона комітетом врахована.

Ставлю на голосування поправку 26 для її підтвердження. Прошу проголосувати.

«За» – 258.

Рішення прийнято.

Поправка 31 народного депутата Крячка і колег. Вона комітетом врахована.

Ставлю на голосування поправку 31 для її підтвердження. Прошу проголосувати.

«За» – 216.

Рішення не прийнято.

Поправка 41 народного депутата Батенка. Вона комітетом врахована.

Ставлю на голосування поправку 41 для її підтвердження. Прошу проголосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Поправка 46 авторства Тимошенко і колег. Вона комітетом врахована.

Ставлю на голосування поправку 46 для її підтвердження. Прошу голосувати. Зараз подивимося як проголосують.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою.

Поправка 67 народного депутата Крулька. Вона комітетом врахована.

Ставлю на голосування поправку 67 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Поправка 72 народного депутата Юрченка. Вона комітетом врахована.

Ставлю на голосування поправку 72 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 209.

Рішення не прийнято.

Поправка 73 народного депутата Мамки і колег. Вона комітетом врахована.

Ставлю на голосування поправку 73 для її підтвердження. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Поправка 77 авторства Тимошенко Юлії Володимирівни. Вона комітетом врахована.

Ставлю на голосування поправку 77 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Поправка 79 авторства Крячка, Ар'єва та інших колег. Вона комітетом врахована.

Ставлю на голосування поправку 79 для її підтвердження. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 216.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Поправка 85 авторства Тимошенко Юлії Володимирівни. Вона комітетом врахована.

Ставлю на голосування поправку 85 для її підтвердження. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Поправка 90 авторства Батенка Тараса Івановича. Вона комітетом врахована.

Ставлю на голосування поправку 90 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 258.

Рішення прийнято.

Поправка 93 авторства Крячка, Ар'єва та колег. Вона комітетом врахована.

Ставлю на голосування поправку 93 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Поправка 94 авторства Крячка, Ар'єва та колег. Вона комітетом врахована.

Ставлю на голосування поправку 94 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою.

Поправка 97 авторства Крячка, Ар'єва та колег. Вона комітетом врахована.

Ставлю на голосування поправку 97 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Завершальна поправка 98 авторства Стефанчука Руслана Олексійовича. Вона комітетом врахована.

Ставлю на голосування поправку 98 для її підтвердження. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою. Дякую за довіру.

Шановні колеги, ми розглянули всі поправки, переходимо до прийняття проекту закону.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття... *(Шум у залі).*

Юліє Володимирівно, давайте проголосуємо, потім з процедури. Я порушую якусь процедуру? Юліє Володимирівно, тоді з процедури. Ми підтримали всі ваші поправки. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Шістдесят дві поправки, що ми подавали, які захищають персональні дані, не враховані. Ми просимо голосувати проти, тому що це замах на персональні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про Єдину інформаційну систему соціальної сфери» ([№ 11377](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до статті 6 та статті 15 Закону України «Про гуманітарну допомогу» ([№ 12010](#)).

Ми домовлялися розглядати його таким чином: виступ Федина – до 3 хвилин, і потім ще виступ чи поправки Разумкова, поправки фракції «Батьківщина».

Прошу Цимбалюка Михайла Михайловича зайняти місце на трибуні.

Почнемо з Софії Федина. Будь ласка, Софіє Романівно, до 3 хвилин замість своїх поправок.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Колеги, передусім хочу наголосити на важливості розв'язання проблем волонтерської спільноти, тих, хто уже 11 років поспіль забезпечує Збройні Сили України. На жаль, ми стикаємося з такими реаліями, що волонтери винні у всьому, на них вішають ту чи іншу відповідальність, до них купа різних претензій, але щодо розв'язання проблем, щоб їм було легше робити свою роботу і забезпечувати Збройні Сили України в той час, коли держава не справляється зі своїми завданнями і прямими обов'язками, є дуже мало кроків. Безпосередньо цей законопроект має на меті дозволити волонтерським організаціям та благодійним фондам, які передовсім працюють для підтримки Збройних Сил України, завезти ті чи інші транспортні засоби для потреб роботи фондів.

Дуже часто виникали запитання: а навіщо волонтерським організаціям навантажувачі, фури, техніка? Але насправді якщо хтось із вас колись десь стикався з роботою волонтерів і з тим, як вони працюють для фронту, для розв'язання тих чи інших проблем українців, то дуже важко не зрозуміти, навіщо їм ця вся техніка.

Я дякую за ініціативи. Мені дуже прикро, що майже цілий рік мудохалося це рішення і цей законопроект. І дякую всім, хто включався в обговорення та пошук тих чи інших шляхів. Ми напевно розуміємо, що не все є ідеально. Дуже багато зараз перекладається відповідальності на те, які підзаконні акти будуть виписані Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України. Але в будь-якому випадку, якщо 11 років ці питання для волонтерських організацій і благодійних фондів не вирішувалися, ми маємо хоча б зараз зробити крок задля того, щоб почати вирішувати ці питання і полегшити роботу для волонтерів, які насправді за 11 років є критично виснаженими, працюють на межі своїх можливостей.

Водночас, користуючись нагодою, дуже хочу порушити питання щодо ситуації із військовими госпіталями, оскільки є інформація про їхню потенційну ліквідацію. Замість того, щоб вирішувати питання забезпечення медиками прифронтових зон, безпосередньо бригад, які знаходяться на передовій, навчати нову медичну зміну, хочуть ліквідувати, перетрансформувати військові госпіталі, зупинивши їхню роботу. Я вважаю, принцип «до основания все разрушим», а потім будемо щось будувати – не може бути прийнятним у наших реаліях. Ми маємо навпаки захистити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Разумков, 3 хвилини, за ним – Васильченко, 1 хвилина. Потім Южаніна виступить щодо однієї поправки, і фракція «Батьківщина»... Я бачу, у вас дві поправки, так? Якщо не буде, добре.

Ще раз: Разумков – 3 хвилини, Галина Васильченко – 1 хвилина, потім одна поправка Южаніної, і голосуємо. А, і 4 хвилини, і голосуємо.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Мені взагалі дивно, що ми сьогодні розглядаємо три законопроекти, а далі ратифікації. Це сором для українського парламенту. А завтра ми будемо робити вигляд, що розглядаємо проект бюджету, який знову порахований незрозуміло як і наслідки якого ми будемо з вами споживати на початку наступного року.

Про що я кажу? Класний проект бюджету, тільки єдине запитання виникає, коли ти на нього дивишся, це як в пісні, пам'ятаєте: «Де гроші, Зіно?». У проекті бюджету закладено плюс 29 відсотків на освіту. «Супер!» – скажете ви. І я з вами на 100 відсотків погоджуюся. На медицину закладено 17,4 відсотка. Точно наші лікарі заслуговують на те, щоб їм підвищували зарплату, робили умови праці набагато якіснішими. На соціальну підтримку громадян закладено 10,6 відсотка. Супер!

Паралельно виступає Президент і каже: нам не вистачає 60 мільярдів євро чи доларів, там, у принципі, вже невелика різниця, і вони не знають, де ці кошти брати. У позаминулому році нарахували бюджет з діркою в 600 мільярдів гривень. У цьому році проект бюджету має дірку вже у розмірі 712 мільярдів гривень, і це лише на сектор безпеки і оборони.

Скажіть мені, будь ласка, коли ви розглядаєте проект бюджету на наступний рік, який готується виключно нібито під вибори, ви вважаєте за нормальне знущатися з лікарів, вчителів, пенсіонерів, паралельно намагаючись підняти для них податок від продажу товарів через OLX або підвищити мінімальну пенсію на (увага!) 234 гривні, замість того, щоб проголосувати законопроект команди «Розумна політика», яким пропонується підвищити мінімальну пенсію вдвічі. Причому ми чітко порахували, де ці кошти взяти, навіть у цьому році, не в наступному. Тобто це можна було передбачити в бюджеті і це коштувало б всього-на-всього трохи менше 21 мільярда гривень. Повірте мені, ці кошти можна знайти.

Водночас ми з вами бачимо підготовку до будь-чого, але не до реального бюджетного процесу, який забезпечив би потреби держави на наступний рік. Це сектор безпеки, вчителі, лікарі – три ключові професії, на яких ми маємо сконцентрувати увагу не лише в цьому, а й в наступному році.

У цей проект бюджету закладені статті, які нищать український бізнес, щоб він не створював, а зменшував кількість робочих місць, щоб в наступному році безробіття зростало, щоб це впливало на зменшення надходжень до державного бюджету.

Тому, з одного боку, ми маємо гарну картинку і супергасла, з іншого боку, велику дірку і в проекті Державного бюджету України, і в головах тих, хто його вніс до Верховної Ради України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васильченко Галина. Будь ласка, 1 хвилина.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги, закликаємо проголосувати за цей законопроект. Він насправді є дуже важливим для всіх тих, хто з початку повномасштабного вторгнення надає гуманітарну допомогу, здійснює евакуацію поранених, рятує людей, тварин, надає соціальну, матеріальну допомогу тим, хто постраждав у час війни.

Над цим законопроектом працювало дуже багато громадських організацій, благодійних фондів. Було залучено понад 200 організацій, робочою групою була зроблена колосальна робота. Дякуємо профільному комітету за те, що вдалося знайти компромісний варіант між громадськими організаціями та державою, аби законопроект, з одного боку, спростив роботу тих, хто допомагає українцям у важкі часи, з іншого боку, щоб там були передбачені всі критерії, аби не було зловживань.

Закликаю голосувати за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Южаніна Ніна Петрівна. Будь ласка, одна поправка. Почніть з номера поправки, щоб я її знайшов.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Поправка 28.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Я пропонувала чітко визначити на рівні закону, які саме транспортні засоби гуманітарні організації можуть ввозити для власної статутної діяльності без сплати митних платежів, і пропонувала кількість – не більше двох транспортних засобів на одну організацію. Після засідань робочої групи, розуміючи, що потреби можуть бути більшими, ми запропонували прив'язатися до норми про адміністративні витрати, які не можуть бути більше 20 відсотків від зібраних коштів, але ця пропозиція не була підтримана.

Проект рамковий, при цьому невеликі гуманітарні організації не зможуть скористатися цими нормами, оскільки критерії для верифікації, тобто відбору

тих, для кого ці норми, дуже великі. Можливо, щось вдасться врегулювати на рівні підзаконних документів щодо видів автомобілів і таке інше, а щодо того, чи зможуть малі організації пройти верифікацію, то точно – ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 28.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Дякую. Шановна пані Ніно! Дякую вам, вашому помічнику, який дуже плідно працював у робочій групі. Це той компроміс, який, на жаль, нам вдалося знайти, працюючи спільно з волонтерськими організаціями, представниками центральних органів виконавчої влади, в тому числі антикорупційними органами. Бо насправді там були певні ризики. Через те ця норма залишається в такій редакції, як ми її виписали. Але ще раз хочу подякувати вам і вашому фаховому помічнику, бо він брав активну участь у роботі нашої робочої групи. Дякую вам.

Цю поправку не підтримав комітет, а також громадські організації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ніно Петрівно, ви не наполягаєте? Це, до речі, приклад хорошої, правильної дискусії, яка повинна бути в парламенті, коли є зрозуміла позиція. Є аргумент і людина розуміє цей аргумент. Дякую, Ніно Петрівно. Дякую вам за таку правильну парламентську позицію.

Шановні колеги, зараз я запрошую народних депутатів до залу.

Надаю до 4 хвилин Михайлу Михайловичу Цимбалюку замість його поправок. Після виступу ми будемо голосувати за цей проект закону.

Будь ласка, Михайле Михайловичу, до 4 хвилин. Народних депутатів прошу зайняти свої місця.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Шановний пане головуєчий! Шановні народні депутати! Хочу попросити хвилину уваги, бо справді тут прозвучала певна об'єктивна критика стосовно терміну розгляду цього законопроекту до другого читання.

Хочу розпочати з подяки основному автору Михайлу Лабі. Пане Михайле, дякуємо вам. Я хочу подякувати всім без виключення народним депутатам з різних фракцій. Михайло Лаба представляє фракцію «Слуга народу», пані Софія Федина, Ніна Южаніна та інші колеги – фракцію «Європейська солідарність», Галина Васильченко та інші колеги – фракцію «Голос», колеги з фракції «Батьківщина», інших фракцій і груп. Ми з вами працювали з січня цього року. Була непроста робота. Інколи нам здавалося, що зайшли в глухий кут. Понад сто громадських організацій брали участь в обговоренні. Коли

долучилися до роботи, не в образі іншим, наші львівські громадські організації і волонтери, робота була вдень і вночі. Дякую голові комітету за її принципову позицію, представникам центральних органів виконавчої влади, що ми знайшли компроміс, який був нелегким.

Про що цей законопроект? Ми пропонуємо законодавчо врегулювати, що таке гуманітарна організація, гуманітарне реагування (до цього не було визначення), верифікована гуманітарна організація, щоб виключити всі корупційні ризики цього законопроекту. Колеги, виступаючи, вірно сказали: з перших днів війни, з 2014 року, громадські гуманітарні організації і громадяни України – волонтери були першими, коли держава ще була неспроможна. Сьогодні дехто шукає в їхніх діях тільки корупційну складову. На жаль, дехто з цієї категорії і зловживав цим правом. Але в цьому законопроекті нам вдалося чітко сформулювати визначення. Це перше.

Друге. Ми чітко зобов'язуємо Кабінет Міністрів затвердити підзаконні акти, щоб транспортний засіб, який прибуватиме в Україну для громадських, гуманітарних організацій, мав окремий номерний знак, і всі бачили, що цей транспорт ввезений саме для цього. У технічному паспорті буде спеціальна відмітка, яка не даватиме права перепродажу ввезеного автомобіля, бо це все буде оформлюватися за митними і податковими пільгами.

Наступне. Ми всі маємо проблеми, бо я не знаю народного депутата, який не купляв би за свої кошти чи допомагав придбавати автомобіль для військових, які на фронті. Ці автомобілі протягом короткого періоду залишаються за тією людиною, за волонтером, але технічний засіб неможливо списати. Цим законопроектом ми врегульовуємо і цю норму. Буде чітке правило, щодо обліку автомобіля, якщо він придбаний волонтерами: якщо є підтвердження, що він скерований на фронт, він списується без сплати будь-яких мит і додаткових податків. Наразі це проблема.

Хочу подякувати Міністерству фінансів, бо насправді це буде певне ненадходження до державного бюджету, але, зважаючи, що ці громадські організації виконують важливу суспільну роль, ми пішли на це, натомість буде доставлено вчасно і більше транспорту.

Прошу підтримати цей законопроект.

Щиро всім дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу.

Прошу народних депутатів зайняти свої місця і підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 6 та статті 15 Закону України «Про гуманітарну допомогу» ([№ 12010](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати, шановні колеги? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги.

Михайло Михайлович – з процедури. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Шановні колеги, я думаю, ви підтримаєте мене, щоб просити президію доручити Голові Верховної Ради невідкладно підписати ухвалений нами закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійовичу, зачитайте.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію Михайла Михайловича Цимбалюка про невідкладне підписання Закону «Про внесення змін до статті 6 та статті 15 Закону України «Про гуманітарну допомогу» (№ 12010), прийнятому в цілому, та направлення на підпис Президенту України. Прошу голосувати.

«За» – 272.

Рішення прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо запровадження заходів безпеки в закладах загальної середньої освіти» ([№ 11543](#)). Також друге читання.

Ми домовилися, що буде лише виступ Павленка, до 2 хвилин, і голосуємо. Тому прошу народних депутатів не розходитися.

Ростислав Павленко. Будь ласка, 2 хвилини.

Запрошую Гришину Юлію Миколаївну на трибуну як доповідача з цього питання.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги! Дорогі українці! Цей законопроект, який, я сподіваюся, вже незабаром стане законом, дуже потрібен, бо питання безпеки дітей, шкіл, навчальних закладів є дуже важливими. Але я попросив слова, тому що ми зараз входимо в бюджетний процес і нам потрібно дуже велику увагу приділити забезпеченню освіти, всіх її питань. Більшість тих поправок, які я пропонував і які були розглянуті комітетом, щодо яких ми знайшли компроміс, були спрямовані на пошук окремих ресурсів для того, щоб гарантувати і забезпечити безпеку в школах. До цих питань треба буде повернутися під час розгляду проекту Державного бюджету, який нам буде представлено завтра. Бо ми дуже багато чули, наприклад, про підвищення зарплат вчителів, викладачів (кажуть про 50 відсотків, які будуть додані), але субвенція в урядовому проекті не змінилася. Нам пропонуватимуть інші статті, зокрема щодо підвищення престижності праці у сфері освіти, і це означає, що підвищення зарплат абсолютно не гарантоване, не забезпечене і потребуватиме уваги, як і розп'ярене питання щодо підвищення стипендій, програми житла для науковців, питання позашкільної освіти, питання гарантування безпеки в школах, чому присвячений цей законопроект.

Законопроект комплексний. Дякую колегам з комітету. Там була і робоча група, і конструктивна дискусія. Ми вийшли на формулу, яку можна підтримувати. Але, колеги, дуже уважно дивимося на бюджет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кириленко. Будь ласка, 1 хвилина, і голосуємо.

Іване Григоровичу, будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні колеги! Я хочу підтримати свого колегу Павленка. Така унікальна робота над проектом закону, який має надзвичайно високу гуманну вагу, заслуговує великої поваги. Безліч нарад було проведено із зацікавленими структурами, особами, стейкхолдерами, як зараз модно говорити, вивірена кожна кома.

Юліє Миколаївно, це ваша величезна заслуга. Хочу побажати нашому комітету і всім, хто опікується сферою освіти, щоб ми з такою наполегливістю попрацювали над проектом державного бюджету, врахували суттєве підвищення

заробітної плати ключовій фігурі держави – вчителю, педагогу, наставнику, і не лише в школах, а й викладачам у вузах, вихователям у дошкільних закладах. Давайте все-таки на цю ключову категорію, яка не тільки вчить, а й виховує, нарешті зглянемося...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо запровадження заходів безпеки в закладах загальної середньої освіти» ([№ 11543](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Було цікаво. Юлія Миколаївна голосувала, а потім, напевно, палець скинула, і за прийняття вашого закону немає вашого голосу. Це на нервах. Не нервуйтеся.

Закон прийнято. Вітаю, колеги!

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону «Про ратифікацію Угоди про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Грецькою Республікою» ([№ 0324](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього проекту закону за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 212.

Рішення прийнято.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. До доповіді запрошується заступниця міністра закордонних справ України Мар'яна Олександрівна Беца. Будь ласка.

БЕЦА М.О., заступник міністра закордонних справ України. Добрий день, шановні колеги, шановний Руслане Олексійовичу, шановні народні депутати! У місті Брюсселі (Королівство Бельгія) 17 жовтня 2024 року Президент України Володимир Зеленський та Прем'єр-міністр Греції Кіріакос Міцотакіс підписали Угоду про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Грецькою Республікою.

Зазначену угоду в рамках спільних декларацій про підтримку України було ухвалено 12 липня 2023 року лідерами Великої сімки – Канади, Франції, Німеччини, Італії, Японії, Великої Британії, Сполучених Штатів Америки, а також президентами Європейської ради та Європейської комісії, до якої приєдналася і Грецька Республіка.

Згідно зі статтею 10 зазначеної угоди вона набирає чинності з дати другого повідомлення, яким сторони письмово та дипломатичними каналами повідомляють одна одну про виконання внутрішньодержавних процедур. У зв'язку з цим та відповідно до статті 9 Закону України «Про міжнародні договори України» вношу на ваш розгляд проект Закону України «Про ратифікацію Угоди про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Грецькою Республікою».

Прийняття законопроекту дозволить завершити всі внутрішньодержавні процедури, необхідні для набрання чинності угодою, що відкриє можливість залучати допомогу протягом десятирічного терміну від Грецької Республіки у військовій, оборонній, розвідувальній, фінансовій, гуманітарній та політичній сферах.

Шановні народні депутати, ми вже підписали 28 безпекових угод з нашими країнами-партнерами, в тому числі з ЄС. Відповідні угоди охоплюють широкий спектр: оборонні підприємства, співпраця у сфері розвідки, протидії дезінформації та кіберзагрозам, а також у сфері притягнення країни-агресора – росії до відповідальності.

У цьому контексті ратифікація безпекової угоди з Грецією відкриє нову можливість для...

ГОЛОВУЮЧИЙ. До співдоповіді запрошується голова Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу пані Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе.

Будь ласка, пані голово комітету.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., *голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Шановні колеги! Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу на своєму засіданні ще 14 липня 2025 року розглянув проект Закону «Про ратифікацію Угоди про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Грецькою Республікою» (№ 0324), поданий Президентом України 12 червня 2025 року, і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу та в цілому.

Таке рішення комітету цілковито узгоджується з висновком Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, яке також не заперечує щодо ратифікації цієї угоди.

Законопроект розроблений Міністерством закордонних справ України з метою ратифікації Угоди про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Грецькою Республікою, яка була підписана ще 17 жовтня 2024 року в місті Брюсселі. Як сказала заступниця міністра закордонних справ України, це дозволить нам з вами завершити всі внутрішньодержавні процедури, щоб ми могли від Греції отримувати протягом десяти років різні типи допомоги, а також це відповідатиме зобов'язанням Грецької Республіки, взятим у рамках Спільної декларації про підтримку України, ухваленої 12 липня 2023 року лідерами Великої сімки, а також президентами Європейської ради та Європейської комісії.

Прошу підтримати, колеги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться, будь ласка, на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Гевко, фракція «Слуга народу».

ГЕВКО В.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Марії Мезенцевій-Федоренко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мезенцева-Федоренко. Будь ласка.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Пане головуєчий! Шановні колеги! Хочу трохи розширити розуміння щодо цього важливого документа, який ми зараз з вами будемо голосувати. Він про безпеку. Але сьогоднішнім компонентом безпеки є економіка, гуманітарне співробітництво, військова співпраця, обмін розвідданими, наукова сфера, екологічна співпраця, і у цьому всьому нам готова допомагати південно-європейська країна Греція. Її дуже багато разів звинувачували в тому, що вона достатньо не допомагає військовій сфері, але це не відповідає дійсності.

Звісно, ми розуміємо, що у нас вже є існуючі інструменти фінансової угоди. Тому такі угоди не пусті, вони наповнені валютою, грошима і підтримкою. Це *Ukraine Facility*, і тут Греція нам також допомагає. Це розвиток співпраці і в інфраструктурній галузі, «зеленій» енергетиці, сільському господарстві, фармацевтиці. Насправді угода про кожний день нашого життя, про кожну громаду міста і регіону.

Звісно, дуже важливо, щоб Греція нас підтримала і у відновленні справедливості. Це питання щодо воєнних злочинів, яких наша Генеральна

прокуратура нараховує понад 180 тисяч, щодо створення Спеціального трибуналу за злочин агресії, щодо відшкодувань. Спільно з країнами-партнерами ми вже створили реєстр збитків і компенсацій. Сьогодні додано ще 10 категорій, тобто налічується вже 20 категорій. Я закликаю кожного українця і українку, які отримали матеріальні і нематеріальні втрати від цієї війни, через застосунок «Дія» подати заяву на таку компенсацію.

Щодо санкційної політики, то 19-й пакет санкцій охопить ширшу сферу російського газу і нафти, які є веною фінансування цієї брутальної війни.

Законопроект не потребує...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна, фракція «Батьківщина».

Немиря Григорій Михайлович. Будь ласка.

НЕМИРЯ Г.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Я закликаю колег підтримати ратифікацію безпекової угоди між Україною та Грецією. Греція – дуже важлива країна, є членом Європейського Союзу, членом НАТО. До речі, через морський порт Александрополіс постачається значна частина військової допомоги, обладнання для України. Про це мало хто знає в Україні, треба більше про це говорити.

Греція важлива для України з історичної точки зору. Ви знаєте, що до війни в українському Приазов'ї і на узбережжі Чорного моря проживало понад 100 тисяч етнічних греків. Усі знають про місто Маріуполь, інші міста. Тому це також важливо з точки зору історії і культурних зв'язків Греції і України.

Але і Україна важлива для Греції. До речі, унікальна частина цієї угоди полягає в тому, що там напряму згадується місто Одеса і Одеська область. Греція зобов'язується надавати особливу велику підтримку на захист, відбудову і реконструкцію міста Одеси та Одеської області.

У зв'язку з цим хочу звернути увагу на те, що залежить від Президента України, Міністерства закордонних справ. Чи знаєте ви, що вже два роки Україна не має посла в Греції? Два роки відсутній посол України в Греції! Вже понад рік в Україні успішно працює новий посол Грецької Республіки, досвідчений дипломат Алексанрос Дімітракопулос, а Україна не має посла. Я закликаю вирішити це питання, щоб угода ефективно реалізовувалася.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик Микола Леонідович. Будь ласка.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово моєму колезі пану Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги, підтримуючи проект закону про ратифікацію даної угоди, хочу підкреслити тезу, яку вже казала наша колега пані Марія, що дана угода є більш широкою. У ній міститься частина 1 «Економічне партнерство», у якій є пункт «а» «економічне співробітництво». У цьому контексті варто зазначити, що за підсумками семи місяців цього року у нас питома вага Греції у географічній структурі експорту становить 0,9 відсотка, а в імпорті – 1,4 відсотка. Я наводжу ці дані, тому що, незважаючи на позитивну динаміку (плюс 0,5 відсотка експорту до Греції), ми маємо суттєве від’ємне сальдо зовнішньої торгівлі з Грецією. У контексті економічного співробітництва якраз важливим є подолання цього диспаритету чи асиметрії зовнішньої торгівлі. Тому що мінус 443 мільйони доларів за експорт на 218 мільйонів доларів – це суттєва цифра, і вона безпосередньо впливає на торговельний баланс, сальдо і платіжний баланс України.

Більше того, зважаючи на той факт, що ВВП Греції значно більший і становить 257 мільярдів доларів, тоді як ВВП України становить 190 мільярдів доларів, у нас є реальні економічні передумови, щоб працювати в цьому напрямі, щоб подолати негативне сальдо в зовнішній торгівлі.

Ми всі бачили проект державного бюджету на наступний рік, макроекономічний прогноз, на якому будувалися дані цифри, і є цифра щодо збільшення в подальші роки від’ємного сальдо зовнішньої торгівлі. Тому мій виступ полягає в тому, щоб, ратифікуючи дану угоду і імплементуючи її в подальшому, ми мали можливість подолати негативне сальдо зовнішньої торгівлі.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна Ніна Петрівна, фракція «Європейська солідарність», передає слово Гончаренку Олексію Олексійовичу.

Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Безумовно, важлива угода, треба голосувати. Окрема подяка Греції як від одесита за те, що підтримка Одеси і Одещини там прописана окремо. *Ευχαριστώ!* Але я хочу сказати, навіщо стільки часу нам розповідали про те, що ратифікації не потрібні. Пам’ятаєте всі ці папірці, які

носив Зеленський і пафосно з кимось підписував? Я розумію, вчора ми ратифікували угоду з Великобританією, сьогодні – з Грецією. А де всі ті папірці і розмови (у нас десятки безпекових угод), куди їх тепер собі можна засунути? Думаю, ви розумієте.

Я ще хочу сказати одну річ. Знаєте, яке місце займає Греція у світі за індексом людської свободи? П'ятдесят сьоме. А знаєте, яке Україна займає місце? Сто двадцять друге! Щоб ви розуміли, у нас є досягнення: ми обійшли Джибуті, на одному рівні з Малі, де хунта. Ми з ними на одному рівні. Руанда вище нас. Уганда теж. Це сьогодні наш рівень. Це ми будуємо Європу? Найгірша європейська країна Угорщина – 62 місце. Україна – 122 місце! Скажуть, війна. Ізраїль – 59 місце, щось немає проблеми. І саме за останні 1,5 року ми обвалилися, тому що в країні будується Північна Корея, і це видно по цих цифрах. Щоб ви розуміли, Гаїті, де правлять банди на вулицях, вище нас. Але у нас тільки одна банда на вулиці Банковій, яка вже довела нас до рівня нижче Гаїті. Це є сьогоднішня реальність України.

Якщо не прийняти закони про відкриття кордонів, не розформувати ТЦК, не зробити нормальну людську систему рекрутингу, не дати право військовослужбовцям на звільнення, то вже наступного року ми перетворимося на Північну Корею. Буду вас вітати з цим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили розгляд цього проекту закону. Запрошую народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Угоди про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Грецькою Республікою» ([№ 0324](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання – проект Закону «Про ратифікацію Фінансової угоди «Програма відновлення України III» Транш В між Україною та Європейським інвестиційним банком» ([№ 0330](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього проекту закону за скороченою процедурою.

«За» – 207.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова першого заступника міністра розвитку громад та територій України Шкрум Альону Іванівну.

Будь ласка, Альоно Іванівно.

ШКРУМ А.І., перший заступник міністра розвитку громад та територій України. Добрий день, шановні колеги, шановний пане Голово! Велика честь сьогодні доповідати перед вами цей законопроект про ратифікацію. Маю традицію приходити до вас з гарними новинами. У нас чергові дві ратифікації, які, сподіваюся, і є гарними новинами.

Проект Закону «Про ратифікацію Фінансової угоди «Програма відновлення України III» Транш В між Україною та Європейським інвестиційним банком» вноситься Президентом України. Над ним працювала більше ніж пів року команда уряду, нашого міністерства.

Я розповідала вам, наскільки важко шукати грантові і кредитні кошти для відновлення. Ми змушені це робити в непростих умовах. У бюджеті більшість коштів спрямовується на оборону і безпеку. Абсолютно зрозуміло, ми робимо те, що можемо. Ця фінансова угода передбачає реалізацію спільного проекту на 100 мільйонів євро. Це достатньо суттєві кошти для громад з реалізації проектів відновлення, відбудови, покращення критичної, соціальної інфраструктури з фокусом на ті регіони, де найбільша кількість внутрішньо переміщених осіб і найбільше руйнувань від війни з російською федерацією.

Кошти – 100 мільйонів євро – залучаються в рамках позики *Ukraine Facility*. Дуже хороші вартості цього кредиту, тобто кредит на 30 років, 10 років пільгових, відсоткова ставка від 2,5 відсотка до 3 відсотків. У принципі, в Україні кращого неможливо знайти. Період реалізації – по 2029 рік. Бенефіціарами можуть бути: органи місцевого самоврядування, державні, комунальні підприємства, органи центральної влади, місцеві державні адміністрації.

Ми сподіваємося, ці кошти дуже багато зроблять відновлених проектів у громадах. Відбиратися вони будуть за електронною системою DREAM. Дуже прошу вас ратифікувати цю угоду, щоб ми могли швидше запустити вибірку коштів і надати їх громадам, особливо на ті території, де найбільше руйнувань і найбільше внутрішньо переміщених осіб. Буду дуже вдячна за підтримку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Співдоповідає від Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу наша колега народна депутатка Вінтоняк. Будь ласка.

ВІНТОНЯК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Відповідно до статті 197 Регламенту Верховної Ради України комітет розглянув внесений Президентом України проект Закону «Про ратифікацію Фінансової угоди «Програма відновлення України III» Транш В між Україною та Європейським інвестиційним банком» (№ 0330) від 22.07.2025 року.

Метою прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Фінансової угоди «Програма відновлення України III» Транш В між Україною та Європейським інвестиційним банком» є виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності фінансової угоди, яка була підписана 9 квітня 2025 року у місті Брюсселі згідно із законодавством України.

Нагадаю, що в 2024 році підписано Фінансову угоду «Програма відновлення України III» між Україною та Європейським інвестиційним банком, ратифіковану законом України [№ 3905-IX](#) від 20.08.2024 року, що передбачає надання коштів позики у сумі 100 мільйонів євро (Транш А) на відновлення, відбудову та покращення критичної та соціальної інфраструктури з пріоритетом для субпроектів, розташованих у районах, де критично важлива соціальна інфраструктура зазнала значних пошкоджень або перебуває під сильним тиском через наплив внутрішньо переміщених осіб.

Реалізація акта матиме вплив і на надходження та витрати державного і місцевого бюджетів. Фінансово-економічні розрахунки додаються до даного законопроекту. Обсяг залучення коштів позики Європейського інвестиційного банку для реалізації проекту становить 100 мільйонів євро.

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу, розглянувши на своєму засіданні 28 липня 2025 року проект закону, прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу фракції і групи записатися на виступи в обговоренні цього проекту закону: два – за, два – проти.

Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність».

Климуш-Цинцадзе. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Прошу передати слово Іванні Орестівні Климуш-Цинцадзе.

Дякую.

КЛИМУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановні колеги! Очевидно, що фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме цю ратифікацію. Важливо, що нам сьогодні вдається домовлятися з Європейським інвестиційним банком про додаткові критично важливі для нас кошти для відновлення громад у тилу, де є велика кількість внутрішньо переміщених осіб, і тих громад, які розташовані, на жаль, близько до лінії фронту.

Одночасно хочу звернутися до уряду з проханням, щоб максимально ефективно оголошували про існування цього конкурсу після того, як ми ратифікуємо угоду, що громади можуть на нього подаватися. Тому що ми чуємо

нарікання від громад про те, що вони не знали або не були готові, або не мали інструментів якісно підготувати заявку, щоб вона була ухвалена. Прошу уряд звернути свою увагу саме на це.

Поза тим, колеги, ми маємо пам'ятати, що все це кредитні кошти на дуже хороших умовах, але які доведеться повертати українцям, нашим дітям, і це означає, що відповідальність за прозоре, чесне, ефективне використання цих коштів є абсолютно принциповою. Ми як парламент мали б звернути додаткову увагу на те, як використовуються ці кошти і наскільки ефективно допоможуть тій чи іншій громаді розв'язати критичні проблеми соціальної сфери.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заремський, фракція «Слуга народу», передає слово Вінтоняк. Будь ласка.

ВІНТОНЯК О.В. Колеги, спочатку була підписана рамкова угода, у Преамбулі «f» якої передбачається загальна сума 250 мільйонів євро. Є ще ратифікація на суму 100 мільйонів євро, яка вже відбулася і ці кошти вже використовуються. Сьогодні ми так само ратифікуємо угоду на суму 100 мільйонів євро. Дасть Бог, ми зможемо напрацювати і погодити з відповідними структурами і третій транш на суму 50 мільйонів євро. Прошу підтримати таку важливу ратифікацію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Миколайович Євтушок, фракція «Батьківщина».

ЄВТУШОК С.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Прошу передати слово Наливайченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Валентине.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., *секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Дякую, пане Голово. Шановні пані та панове, дорогі наші захисники! Угода про відновлення України між Україною та Європейським інвестиційним банком для нас, в ім'я України, українських громад означає тут і зараз надати фінансовий ресурс для відновлення напряму того, що руйнує ворог.

Ми вітаємо представницю уряду пані Альону Шкрум. Те, що ми почули, це насправді професійний підхід уряду. Але ми виступаємо і за прямий доступ

місцевих громад до коштів на відновлення. Зараз програма – 100 мільйонів євро, наступна ратифікація – це ще серйозний фінансовий ресурс. Вже час уряду безпосередньо з місцевими громадами працювати на місцях, починаючи від Закарпаття, Київщини і аж до Одещини. Ваше місце там, напряду допомогти, пояснити, як отримати ці гроші, як їх використати і відновити соціальну, транспортну та іншу інфраструктури в інтересах людей, які живуть на цій землі, в інтересах українців.

Тому фракція «Батьківщина» підтримує, закликає діяти і напряду працювати з місцевими громадами, контролювати кожен копійку з виділених грошей.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кальцев передає слово Колтуновичу. Будь ласка.
Шановні колеги, це завершальний виступ, після цього голосуємо.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Відновлення, відбудова і покращення критичної соціальної інфраструктури – питання супер важливе. Але колеги сфокусували увагу, і я з ними погоджуюся, що все-таки це не грант, а позика, яку ми повертатимемо через десять років.

Чому це таке важливе питання? Тому що, якщо ми візьмемо проект бюджету на наступний рік, то у нас 25 відсотків видатків іде на обслуговування і погашення попередніх займів. От вони звідти накопичуються, в тому числі з таких малих угод. Безумовно, 100 мільйонів – це не та цифра для державного бюджету, яка є надзвичайно суттєвою, але матимемо надію, що вона дасть максимальний кумулятивний ефект для проектів на тих територіях, де вони будуть імплементуватися. Це перше.

Друге. У цілому політика, зважаючи на те, що є представники Кабінету Міністрів, політика нових позик для реалізації таких важливих пріоритетів є, чесно кажучи, тупиковою, де мав би бути пріоритетним такий показник, як капітальні інвестиції чи капітальні видатки, тоді ми могли б повноцінно реалізувати політику з відновлення.

Третє. Подібні позики виливаються в те, що державний, гарантований державою, борг України зростає. На сьогодні він становить уже 186 мільярдів доларів, а коли це скликання почало працювати, він становив 81,9 мільярда доларів. Тобто плюс 104 мільярди доларів нових боргів ми взяли під час цього скликання. Не стільки ми, скільки Кабінет Міністрів, але повертати їх доведеться вже найближчим часом.

Не можу не звернути увагу на те, що проект бюджету на 2026 рік будувався у тому числі і з таких позик. Наприклад, 54 відсотки видатків державного бюджету будуть покриватися в наступному році за рахунок нових запозичень. Це критична ситуація для національної економіки, фінансового сектору, і вона потребує досить серйозного доопрацювання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Фінансової угоди «Програма відновлення України III» Транш В між Україною та Європейським інвестиційним банком» ([№ 0330](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую, колеги.

Наступне питання – проект Закону «Про ратифікацію Фінансової угоди («Відновлення водопостачання і водовідведення України») між Україною та Європейським інвестиційним банком» ([№ 0331](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього законопроекту за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 223.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова першого заступника міністра розвитку громад та територій України Шкрум Альону Іванівну. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. Дякую. Шановні колеги, рада доповідати проект Закону «Про ратифікацію Фінансової угоди («Відновлення водопостачання і водовідведення України») між Україною та Європейським інвестиційним банком», який вноситься Президентом України. Він напрацьовувався майже пів року командами міністерства, за що я дуже вдячна всім, хто до цього був дотичний.

Ця угода дозволить отримати 100 мільйонів євро на реалізацію проекту з водопостачання і водовідведення для комунальних підприємств. Ви дуже добре знаєте стан галузі, знаєте, наскільки великі проблеми в цій галузі, скільки руйнувань водоканалів, наскільки важко це ремонтувати, наскільки застаріле обладнання. Тому нам критично потрібні гроші для того, щоб ми могли відновлювати сектор водопостачання і водовідведення, особливо в тих 11 регіонах і на тих територіях, які межують з росією, на прифронтових територіях, на кордоні з білоруссю та біля Чорного моря. Зазначені кошти будуть спрямовані на відновлення, реконструкцію і модернізацію об'єктів централізованого водопостачання, водовідведення, для забезпечення населення доступом до чистої, нормальної води, де з цим величезні проблеми.

Особливо ми будемо брати до уваги ті території, де найбільше руйнувань, ті регіони, де найбільша кількість внутрішньо переміщених осіб. Це також погоджено з Європейським інвестиційним банком. Ми говоримо про можливість

відновлювати насосні станції, водоочисні споруди, мережі, каналізації, закуповувати спецтехніку, що на це також спрямовуватимуться гроші. Відсоткова ставка надзвичайно гарна – від 2,5 до 3 відсотків, вона визначається банком на дату вибірки. А також чи не вперше в історії Європейський інвестиційний банк під час перемовин погодився, що ПДВ буде забезпечуватися не водоканалами або бенефіціарами цих коштів, а за рахунок кредиту, тобто це ще знизить відсотки і проблеми.

Тому дуже прошу ратифікувати цю угоду, щоб ми могли почати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова голову Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу Климпуш-Цинцадзе Іванну Орестівну.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановні колеги! Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу 15 серпня розглянув текст проекту Закону «Про ратифікацію Фінансової угоди («Відновлення водопостачання і водовідведення України») між Україною та Європейським інвестиційним банком», внесений Президентом України. Наші з вами дії дозволять завершити всі внутрішньодержавні процедури, необхідні для набрання чинності Фінансової угоди між Україною і Європейським інвестиційним банком, яка була підписана ще 9 квітня 2025 року в місті Брюсселі згідно із законодавством України. Як сказала пані Альона, ця угода передбачає підтримку України у вигляді позики в обсязі 100 мільйонів євро для подальшої реалізації проекту «Відновлення водопостачання і водовідведення України».

Проектом закону передбачається реалізація протягом 2025-2029 років низки субпроектів, вартість кожного з яких може варіюватися від 1 мільйона євро до 50 мільйонів євро, спрямованих на усунення недоліків водопостачання та водовідведення через війну в Україні. Тут можна проводити роботи з модернізації, реконструкції і розширення інфраструктури водопостачання, інфраструктури збору та очищення стічних вод. Також можна залучати експертів для підтримки управління координації, моніторингу і планування щодо кожного проекту, який реалізовуватиметься в рамках цього фінансування.

За результатами розгляду наш комітет пропонує Верховній Раді ухвалити цей законопроект за основу та в цілому. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, може, без обговорення... (*Шум у залі*). Тоді прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні.

Бакумов Олександр Сергійович, фракція «Слуга народу».

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово, прошу передати слово Олені Вінтоняк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олена Вінтоняк. Будь ласка. Можете виступати з місця.

ВІНТОНЯК О.В. Шановні колеги, ми вже чули наших попередніх доповідачів. Прийняття зазначеної ратифікації важливе. Прошу підтримати, адже вона спрямована на те, щоб люди могли користуватися чистою питною водою, могли відновлюватися мережі, в тому числі і каналізаційні. Цю ратифікацію варто підтримати і проголосувати за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Володимир Ар'єв, фракція «Європейська солідарність».

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Іванні Орестівні Климбуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме цю ратифікацію, але звертаю вашу увагу на таке. Як і в попередній ратифікації, йдеться про кредитні кошти, про необхідність прозорого і ефективного використання цих коштів, контролю за їх використанням. Щоб не було так, як в тій сумнозвісній історії, коли вже один водогін у одній з областей намагалися відновити, виграла якась фірма, близька до Банкової, і в результаті незрозуміло як, у який спосіб використовуються кошти, а забезпечення потреб громадян не відбувається.

Тому, колеги, з точки зору органів місцевого самоврядування потрібна звітність, відповідальність конкретних інституцій, які будуть використовувати ці кошти. Профільні комітети мали б взяти це на контроль, і ми повинні точно знати, що наступні покоління, яким доведеться віддавати ці кошти, не звинувачуватимуть нас.

Також, колеги, принципово розуміти, що цих грошей точно недостатньо для того, щоб розв'язати всі проблеми з водогонами. Я розумію, що, наприклад, в Ужгороді є великі проблеми з заборгованістю водоканалу. Це далеко не єдиний обласний центр, в якому є така проблема. Це означає, що уряд має пропонувати системні рішення і працювати з громадами, місцевою владою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово. Хочу підкреслити колегам у залі, що це одне із найголовніших питань, яке ми розглядаємо на цій сесії. Питання водопостачання і водовідведення, є одним із базових життєзабезпечуючих у країні. У національній доповіді щодо водопостачання, водовідведення і про стан питного водопостачання в Україні за підсумками 2021 року, тобто ще у довоєнний період, нам повідомлялося, що з сумарної протяжності водопровідних мереж, яка становила 82,9 тисячі кілометрів, старі та аварійні становлять понад 27 тисяч кілометрів, тобто це понад 33 відсотки, в окремих регіонах ця цифра перевищує і 80 відсотків, що стосується рівня зносу водопровідно-каналізаційного господарства. Тому капіталомісткі проекти, які на сьогодні мають реалізувати в ряді регіонів, потребують додаткового фінансування.

Колега підкреслювала, що це позика. Це, дійсно, так. Такі проекти обсягом будуть незначні. Але я хочу звернути увагу на те, що за даними Міністерства фінансів, Європейський інвестиційний банк у 2022-2025 роках профінансував бюджет України лише на 720 мільйонів доларів. Це 0,5 відсотка від тих 145 мільярдів доларів, які ми отримали від усіх країн. Це те, що стосується фінансування бюджету. Тому тут потенціал може бути набагато більшим, і було б непогано, щоб це були не позики, а гранти.

А що стосується модернізації системи водопровідно-каналізаційного господарства, також хочу звернути увагу ще на одне дуже важливе питання – водозабезпеченість. Тому що, якщо ми беремо міста, то вона є в 98,7 відсотка громадян, у селищах міського типу – у 90 відсотків, а в сільській місцевості – лише у 23,5 відсотка. Це той напрям, у якому необхідно працювати, щоб водозабезпечення мало більш комплексний характер.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Завершальний виступ – Рудик Сергій Ярославович. А, ще Білозір, Гнатенко, Сірко, і голосуємо.

РУДИК С.Я., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець).* Шановні українці, чому важливо ратифікувати цю угоду? Думаю, відповідь на поверхні: тому що в країні іде війна і кількість пошкодженої цивільної інфраструктури, водогонів, об'єктів водопостачання просто зашкалює. Щодня у зведеннях з фронту приходить пошкодження того чи іншого водогону, і Україні потрібні додаткові ресурси на їх відновлення.

Але так сталося, що в деяких тилowych містах пошкодження та відключення водопостачання для людей стають ще більш актуальними, ніж у прифронтових регіонах. Так сталося, що в Чернівцях, де народився я і живе моя хвора мама, мені доводиться бувати частіше після демобілізації, ніж в інших регіонах чи в Києві, де я прописаний, чи у Черкаській області, де я був обраний. Щодня я читаю в місцевому телеграм-каналі Чернівецької міської ради про відключення цілих вулиць і будинків від водопостачання.

Пані Альоно, звертаюся до вас як до колишньої колеги, як до людини, яка пильно стежить за тим, щоб держава не страждала від недолугого управління, в тому числі на рівні органів місцевого самоврядування. Давайте допоможемо Чернівцям, давайте якось виб'ємо величезну суму коштів, і щоб вони раз і назавжди полагодили водоканал і водогін, і щодня люди не страждали, ніби це прифронтовий регіон. Хто не знає, 1200 кілометрів відділяють Чернівці від лінії безпосереднього зіткнення. Допоможемо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Білозір Лариса, група «Довіра». Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановні колеги, це важлива ратифікація. Група «Довіра» підтримуватиме її. Водогони, дороги – це проблема, яка зараз є у всіх регіонах. На жаль, тут виписано, що ця позика буде для тих регіонів, які прийняли найбільшу кількість внутрішньо переміщених осіб. Але, наприклад, на Вінниччині ми прийняли їх близько 200 тисяч. Чи це найбільша кількість? Кожна людина має значення. Вінниччина прихистила цих людей. Якщо подивитися на соціальне опитування, то величезна проблема для людей сьогодні – це водогони, свердловини і таке інше. Села потерпають від проблеми, просто немає води. Дуже важко уряду знайти рішення, але системних рішень, на жаль, немає, тому що бракує коштів. На мій погляд, ми маємо однаково ставитися до всієї території України і передбачити кошти для...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гнатенко, група «Відновлення України». Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, ця угода відкриває нові можливості для відновлення та модернізації систем водопостачання та водовідведення по всій Україні. Ми всі розуміємо, наскільки важливим є доступ до чистої питної води. Це не лише питання комфорту, а й здоров'я, безпека та гідність наших громадян. Особливо це важливо для мешканців Донецької області, де гостро стоїть питання безперебійного забезпечення водою населення через великі руйнування систем водопостачання

та водовідведення. Завдяки цим коштам, передбаченим угодою, ми зможемо відбудувати частину зруйнованих об'єктів, модернізувати і впровадити сучасні технології, які зроблять водопостачання більш ефективним для всіх нас.

Депутатська група «Відновлення України» голосуватиме за ратифікацію даної угоди.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Завершальний виступ – Сірко Юлія Леонідівна, фракція «Голос». Після цього голосуємо, колеги.

СІРКО Ю.Л., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги, ми підтримували попередню ратифікацію щодо надання коштів для ВПО і будемо підтримувати цю ратифікацію. Але хочемо зазначити, що кошти, які заходять і за кредитними договорами з нашими європейськими партнерами, повинні бути розподілені дуже прозоро і відкрито. Ці кошти повинні доходити до внутрішньо переміщених осіб на їхні потреби, а також для відновлення водопостачання в постраждалих регіонах. На даний момент це не так.

Тому закликаємо, щоб ці угоди були не частиною корупційних оборудок, як, наприклад, на фортифікаціях, а допомогою нашим людям, які на даний момент не мають домівок і води. Закликаємо до депутатського контролю, а також контролю правоохоронних органів за проектами, які будуть реалізовуватися в рамках цих договорів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення всіх питань, пов'язаних з ратифікацією. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів підготуватися.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Фінансової угоди («Відновлення водопостачання і водовідведення України») між Україною та Європейським інвестиційним банком» ([№ 0331](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги. Рухаємося далі.

Наступне питання – проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про співробітництво в галузі запобігання, обмеження та пом'якшення наслідків надзвичайних ситуацій» ([№ 0343](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього законопроекту за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 203.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запрошую до слова заступника міністра внутрішніх справ України Павліченко Катерину Володимирівну. Будь ласка.

ПАВЛІЧЕНКО К.В., заступник міністра внутрішніх справ України. Шановні народні депутати України! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про співробітництво в галузі запобігання, обмеження та пом'якшення наслідків надзвичайних ситуацій». Даний законопроект спрямований на завершення внутрішньодержавної процедури, необхідної для набрання чинності Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про співробітництво в галузі запобігання, обмеження та пом'якшення наслідків надзвичайних ситуацій.

Дана угода була укладена 18 жовтня 2024 року в місті Бухаресті. Ратифікація зазначеної угоди дасть можливість здійснювати міждержавний обмін інформацією з метою запобігання надзвичайним ситуаціям, а в разі їх виникнення організовано і ефективно вирішувати питання ліквідації їх наслідків, зокрема проведення спільних заходів з прогнозування виникнення таких надзвичайних ситуацій, надання рятувальних команд, обладнання, проведення пошуково-рятувальних робіт.

Угодою визначаються компетентні органи від країн: від уряду України – це Державна служба з надзвичайних ситуацій України, від уряду Румунії – Міністерство внутрішніх справ Румунії.

Також передбачається створення спільної комісії для здійснення співробітництва в зазначеній сфері, визначаються шляхи надання допомоги, створюються можливості для евакуації населення на територію суміжної держави у разі виникнення надзвичайних ситуацій.

Дуже просимо підтримати даний законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова співдоповідача – голову підкомітету Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу Дмитра Валерійовича Люботу.

Будь ласка, Дмитре Валерійовичу.

ЛЮБОТА Д.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 177, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний

пане Голово! Шановні народні депутати! Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу 1 вересня 2025 року розглянув текст проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про співробітництво в галузі запобігання, обмеження та пом'якшення наслідків надзвичайних ситуацій» (№ 0343), внесений Кабінетом Міністрів України.

Прийняття цього закону дозволить забезпечити оперативність і ефективність реагування на надзвичайні ситуації, підвищити безпеку громадян і стати важливим кроком у зміцненні партнерства між Україною та Румунією.

За результатами розгляду комітет рекомендує Верховній Раді України прийняти за основу та в цілому проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про співробітництво в галузі запобігання, обмеження та пом'якшення наслідків надзвичайних ситуацій». Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я можу сказати: «Голосуємо», але я знаю відповідь. Тому прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні. Записуються тільки ті, які хочуть виступити. Усі кричали – не хочуть, а щодо попереднього законопроекту виступили представники аж восьми фракцій та груп. Тому, друзі, поважаю право кожного.

Від фракції «Європейська солідарність» В'ятрович Володимир Михайлович.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Княжицькому Миколі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Княжицький. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, ми будемо підтримувати ратифікацію цього міжнародного договору, бо співробітництво між Україною і Румунією справді є важливим, зважаючи на те, що ми маємо спільний і досить великий кордон. Крім того, ми сусіди у високогірних районах Карпат, а тому співробітництво у галузі запобігання надзвичайних ситуацій, особливо в гірських районах, може врятувати не одне життя і подолати важкі наслідки, які могли б бути у разі катастроф. Але очевидно ми мали б співпрацювати і в інших сферах.

Ми знаємо, що Президент Румунії оприлюднив документи про втручання росії у президентські вибори в Румунії. Нам варто було б вивчити цей досвід. Ви чудово пам'ятаєте, що наша фракція і колеги з інших фракцій вже давно

zareєстрували законопроект [№ 11115](#) щодо регулювання діяльності платформ спільного доступу, а саме через них відбувалося втручання у вибори в Румунії, саме через них відбувалися замовлення на вбивства відомих політичних діячів, зокрема, як писали медіа, нашого колеги Андрія Парубія, про присвоєння якому звання Герой України ми сьогодні говорили, саме через них вербуються молоді українці, які потім знищуються російськими спецслужбами, яких обдурюють, щоб вони нищили автомобілі українських військових, саме через них ведеться величезна пропаганда в сусідніх країнах, коли 38 відсотків коментарів у польських соціальних мережах стосувалися того, що саме українські, а не російські дрони залетіли в Польщу, а потім в російських мережах в Україні це трансливалося як ненависть поляків до нас. Тому наша співпраця має бути не лише в природоохоронній сфері, а в боротьбі і захисті національної безпеки, і насамперед між нами в цьому залі. Закликаю проголосувати за наш законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Дануці Олександрову Анатолійовичу, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ДАНУЦА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Колеги, категорично підтримую голосування зеленою кнопкою за цей законопроект, бо він надзвичайно важливий. Румунія сьогодні – це величезний військовий хаб, там є одна із найбільших баз НАТО, яка розширюється і, очевидно, стане найбільшою в Європі, це допомога і певне стримування російського агресора, який сьогодні запускає дрони, які долітають і до цієї країни. Румунія сьогодні – це надійний союзник України і на морі, і в економічному плані.

Тому прошу підтримати цей законопроект голосом «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Прошу передати слово Валентину Наливайченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валентин Наливайченко. Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Шановний пане Голово! Шановні пані та панове! Дорогі наші захисники! Угода про співробітництво з Румунією щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій для України означає порятунок наших громадян, як мінімум чотирьох областей разом з нашими румунськими партнерами. Румунія – країна, яка є членом ЄС і членом НАТО. Це перше.

Друге. Для нас це означає відкриття кордонів і робота для нашої Державної служби з питань надзвичайних ситуацій, щоб швидше залучати більше ресурсів у разі надзвичайної ситуації.

Сьогодні фракція «Батьківщина» і весь парламент вітає наших рятівників. Ми дякуємо вам, бо ризикуючи власним життям, ви рятуєте життя українців. Парламент зобов'язаний зробити все, щоб у вас було більше можливостей, більше ресурсів, і гідність вашої праці визнавалася і в Україні, і в усьому світі.

Тому ратифікуймо цю угоду і сприяймо нашим рятівникам. Шануємо їх і бажаємо всього доброго.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович, група «Платформа за життя та мир».

Шановні колеги, після виступу голосуємо цю ратифікацію. А, ще виступ Сірко. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги, наша група підтримує проект закону про ратифікацію Угоди з Румунією щодо пом'якшення наслідків надзвичайних ситуацій. Колеги звертали увагу на ту проблематику, яка у нас є з Румунією. Я також хочу звернути увагу на ключове питання, яке у нас виникло ще минулого року, і до сьогодні. Це обмеження і ліцензування, яке запровадила Румунія щодо наших вітчизняних товаровиробників. Надзвичайно важливе питання, тому що Румунія не найбільший, але і не малий торгово-економічний партнер для України, туди йде 3,5 відсотка експорту. Якщо ми будемо пропускати відповідні ліцензування і обмеження на імпорт цілого ряду сільськогосподарської продукції без позиції парламенту, без позиції Кабінету Міністрів, ми будемо мати: а) падіння експорту в дану країну; б) збільшення від'ємного сальдо торговельного балансу, яке без того сягає мінус 146 мільйонів доларів за підсумками семи місяців цього року, що в подальшому погіршуватиме зовнішньоекономічну кон'юнктуру і фінансово-економічну ситуацію в країні.

Тому в мене пропозиція до Кабінету Міністрів України і Прем'єр-міністра України: окрім цієї угоди, яка стосується ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, попрацювати з невеликою кількістю країн-партнерів, які є на території Європейського Союзу, котрі запровадили якщо не ембарго, то серйозні обмеження щодо нашої сільськогосподарської продукції. Тоді ми матимемо і економічний ефект, і реальну ресурсну базу для того, щоб реалізовувати всі ті видатки, про які ми сьогодні говорили в попередніх проектах постанов і законів.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Завершальний виступ – Сірко Юлія Леонідівна, і після цього будемо голосувати. Прошу.

СІРКО Ю.Л. Шановні колеги, наша фракція підтримуватиме ратифікацію цієї угоди, але хочу наголосити, що з Румунією у нас є давні і достатньо дружні відносини, щоб розвивати і підписувати договори у сферах безпеки, спільної оборони, спільного патрулювання Чорного моря, в розвитку Дунайського кластеру. Власне, Румунія зробила найбільше для України в 2022 році, коли фактично дозволила нам зберегти експорт зернових через свої порти, а також тягне зараз дорогу А7 до кордонів України. При тому Україна не робить нічого для того, щоб продовжувати логістичні і економічні зв'язки з Румунією.

Тому закликаю колег з різних комітетів, у тому числі й з нашого комітету, долучитися до запуску прямого потяга Київ – Бухарест. Є багато роботи, яку треба робити, а не лише підписувати договори...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили розгляд цього питання, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів підготуватися.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про співробітництво в галузі запобігання, обмеження та пом'якшення наслідків надзвичайних ситуацій» ([№ 0343](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Шановні колеги, прошу залишатися в залі. Бачите, що потенціал вже балансує, а це важливі ратифікації для України. Прошу запросити народних депутатів до залу.

Наступне питання – проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Фінляндської Республіки про реалізацію Програми «Навчаємося разом 2» («Learning2gether2»))» ([№ 0344](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього законопроекту за скороченою процедурою.

«За» – 190.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запрошую до слова заступника міністра освіти і науки України Кузьмичову Надію Юріївну. Будь ласка.

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю., заступник міністра освіти і науки України.
Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Міністерство освіти і науки

пропонує на розгляд проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Фінляндської Республіки про реалізацію Програми «Навчаємося разом 2» («Learning2gether2»)).

Ключова мета проекту – це забезпечення виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності угоди, яка була підписана 28 травня 2025 року в місті Києві. Програма «Навчаємося разом 2» передбачає залучення 20 мільйонів євро на підтримку реформи старшої профільної школи, яка стартує в Україні з 2027 року і дозволяє своєчасно, завчасно підготувати вчителів, педагогічні кадри розвинути навчальне середовище відповідно до європейських стандартів. Дуже важливо те, що ця угода не передбачає додаткового фінансування з державного бюджету і місцевих бюджетів.

Проект акта був погоджений без зауважень усіма центральними органами виконавчої влади, а також Державною митною службою і Державною податковою службою.

Міністерство освіти і науки дуже просить підтримати даний проект і за нього проголосувати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова секретаря Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу Наливайченка Валентина Олександровича як співдоповідача. Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Шановний пане Голово! Шановні пані та панове! Дорогі наші захисники! Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу розглянув цей законопроект, і ми щиро рекомендуємо Верховній Раді України ухвалити його за основу та в цілому.

Ми брали участь у зустрічах і переговорах з президентом та Прем'єр-міністром Фінляндії. Дякуємо шановному Голові Верховної Ради України. Ці переговори були успішними, в тому числі і в залученні найуспішнішого європейського досвіду Фінляндської Республіки у викладанні в середній та старшій школах, сучасній підготовці викладачів для дітей наших захисників, дітей всіх українців. Найкращий досвід тут, в Україні, і зараз – ось що означає ратифікація цієї угоди.

Більше того, «Навчаємося разом» означає, що і загальні світові програми *Learning2gether* з'являться в Україні для українських шкіл. Це та мета, заради якої варто ратифікувати цю угоду.

Дякую. Пропонуємо ратифікувати.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні цього проекту ратифікації.

Можемо без обговорення? Можемо. Шановні колеги, прошу зайняти свої місця. Зараз буде сигнальне голосування. Артуре Володимировичу...

Шановні колеги, фракція «Європейська солідарність» наполягає на виступі. Ніхто більше не наполягає? А, Грищук. Друзі, чим довше ми відкладаємо, тим результат зрозуміліший.

Артуре Володимировичу, можемо переходити до голосування? Дякую.

Від фракції «Європейська солідарність» виступить Ростислав Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М. Дякую, Руслане Олексійовичу. Колеги, пропоную використати цей час для того, щоб максимально залучити депутатів до залу. Будь ласка, напишіть своїм сусідам, робоче місце яких поруч з вашим, щоб це питання було підтримано.

Шановні колеги, йдеться про фінансування Нової української школи. Ви знаєте, що це питання треба рятувати. Тому обов'язково за це треба голосувати.

Дуже важливо, щоб у нас було кого готувати за цією програмою, бо дефіцит вчителів зростає. У нас міністр робить прогнози, що дефіцит вчителів становитиме понад 100 тисяч. Треба звернути увагу на фінансування вчителів, викладачів і збільшення цих статей у проекті бюджету. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України пропоную провести сигнальне голосування для прогнозування результатів голосування щодо цього проекту закону. Прошу народних депутатів взяти участь у сигнальному голосуванні.

«За» – 219.

Грищук Роман. Будь ласка.

ГРИЩУК Р.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 222, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Друзі, тут не вистачає сім голосів. Це 20 мільйонів євро від Фінляндії на фінансування освіти. Ви тут дуже часто говорите про те, що освіті не вистачає грошей. Ось є гроші, сім голосів потрібно для ратифікації цієї угоди. Провалити його – це плювок у сторону наших міжнародних партнерів, усіх вчителів. Давайте проголосуємо ще раз. Колеги, зайдіть до залу і проголосуйте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, знаю, мене чують у кулуарах, прошу всіх негайно і невідкладно зайняти свої місця. Ярослав Івановичу, я якось розберуся. Я зараз зроблю оголошення, щоб всі негайно і невідкладно приступити до виконання своїх обов'язків.

Шановні колеги, я ще раз прошу провести сигнальне голосування для прогнозування результатів голосування щодо проекту закону № 0344, керуючись статтею 28 Регламенту Верховної Ради України. Прошу голосувати.

Софіє Романівно, швидше, будь ласка.

«За» – 243.

Де ви з'явилися?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Фінляндської Республіки про реалізацію програми «Навчаємося разом 2» («Learning2gether2»)) ([№ 0344](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів підтримати і проголосувати.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги!

Забарикадуйте двері, ми їх зловили.

Шановні колеги, пропоную внести на розгляд проект закону [№ 0345](#). Фракція «Європейська солідарність» наполягає на його обговоренні, а два наступних готові прийняти без обговорення.

Колеги, пропоную змінити черговість розгляду питань порядку денного, і зараз перейти до розгляду законопроектів [№ 0304](#) і [№ 0323](#) і одразу прийняти щодо них рішення.

Ставлю на голосування таку пропозицію. Прошу голосувати.

«За» – 213.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за плідну роботу.

Зараз я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Працюємо далі.

Слава Україні!